
úřad pro
civilní letectví

výroční **zpráva**
2013

Úvodní slovo generálního ředitele	5
Struktura úřadu	7
Fotografie vedení	8
Organizační struktura	10
Kancelář úřadu	11
Oddělení právní	13
Sekce letová a provozní	17
Odbor obchodní letecké dopravy	18
Odbor způsobilosti leteckého personálu	25
Odbor všeobecného letectví a leteckých prací	30
Referát provozovatelů	34
Sekce technická	35
Odbor způsobilosti letadel v provozu	36
Odbor opravňování organizací	47
Odbor certifikace a inženýringu	53
Sekce letových standardů	57
Odbor navigačních služeb	58
Odbor letišť a leteckých staveb	68
Odbor standardizace a regulace	71

Vážené kolegyně, kolegové a přátelé letectví,

dovoluji mi Vás přivítat na úvodní straně výroční zprávy Úřadu pro civilní letectví (ÚCL) za uplynulý rok 2013. Těší mě, že máte zájem o dění a činnost této instituce státní správy, o čemž svědčí fakt, že čtete tyto řádky. Hned na začátku svého úvodního slova slibuji, že se budu snažit, aby bylo krátké a pokud možno Vás nenudilo, i když se budu odvolávat na určitá nařízení EU. Nechci, a ani se nebudu rozepisovat o tom, že to nebyl jednoduchý rok a co všechno ovlivňovalo výkonnost Úřadu pro civilní letectví. Naším cílem na začátku roku bylo, jako ostatně každoročně, udržet vysokou úroveň bezpečnosti letového provozu a zároveň v daných časových termínech co nejkvalitněji reagovat na požadavky naší široké letecké veřejnosti při dodržování všech norem evropské a národní letecké legislativy.

Byl jsem nucen na ÚCL provést několik změn v organizační struktuře i v personálním obsazení, abychom mohli co nejlépe reagovat na neustále navyšující se požadavky EU a jejich zavádění do prostředí a podmínek České republiky. Jedním z hlavních dlouhodobých úkolů je implementace Státního programu bezpečnosti (SSP) ČR. Musím zdůraznit, že SSP není předpis, ale jde o řídicí systém pro řízení bezpečnosti státem. Zavedení SSP vyžaduje součinnost a koordinaci těch úřadů, které jsou zodpovědnými za jednotlivé oblasti civilního letectví. S tím souvisí u organizací zavádění systému řízení jakosti (QMS) a systému řízení bezpečnosti (SMS). Věříme, že se podařilo přesvědčit naše letecké provozovatele, že tyto systémy jsou naprosto normální leteckou aktivitou, se kterou efektivně dosáhnou vytýčených cílů a zvýší celkovou úroveň bezpečnosti. V praxi jde o to, abychom se vyhnuli leteckým nehodám a k tomu musí každý z nás udělat maximum, a to zejména v oblasti prevence.

Pokud vyhodnotím jednoduše statisticky počty leteckých událostí za uplynulý rok, jsem nucen konstatovat, že počet fatálních nehod poklesl na stejnou úroveň, jako v roce 2007. A přestože se počet letových pohybů rozhodně nesnížil, je celková suma leteckých nehod nejnižší za posledních pět let. Přesto deset našich kolegů se už do vzduchu nikdy nepodívá.

Na závěr mi dovoluji poděkovat v prvé řadě svým zaměstnancům, státním institucím s nimiž ÚCL spolupracuje, ale zejména Vám všem za pochopení a celkový přístup k létání v České republice. Výsledky, které prezentujeme, jsou hodnocením práce všech, jež jsou zapojeni do tak oblíbeného odvětví, jemuž říkáme civilní letectví. Odvedli jsme společně dobrou práci a věřím, že v ní budeme pokračovat i v roce 2014.

Ing. Josef Rada
generální ředitel ÚCL

struktura úřadu

Ing. Josef Rada

generální ředitel

Ing. Petr Navrátil

zástupce GŘ; manažer SMS; mluvčí ÚCL

Ing. Vladimír Soldán, Ph.D.

ředitel sekce letové a provozní

Ing. Pavel Matoušek

ředitel sekce technické

Ing. Vítězslav Hezký

ředitel sekce letových standardů

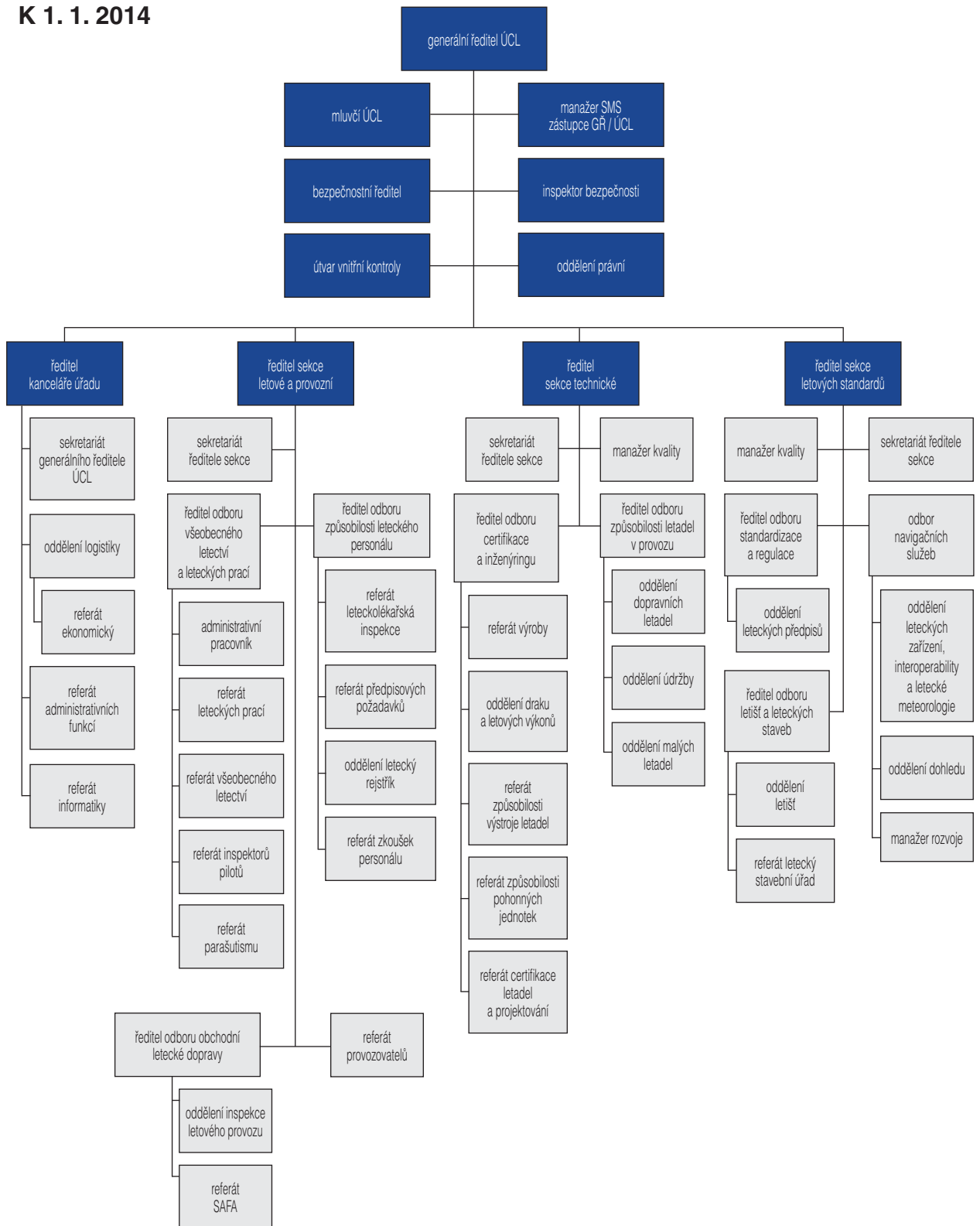

Ing. David Jágr

ředitel kanceláře úřadu
bezpečnostní ředitel

organizační struktura úřadu

K 1. 1. 2014

kancelář úřadu

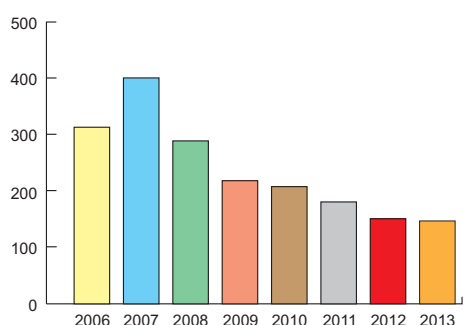

Organizační změny

Úřad reflektoval vývoj v oblasti prevence a zvyšování kvality, proto v roce 2013 došlo ke zřízení pozice manažer systému řízení bezpečnosti – zástupce generálního ředitele, do které byl jmenován dosavadní ředitel sekce letové a provozní Ing. Petr Navrátil. Sekce letová a provozní byla dočasně řízena ředitelem sekce technické Ing. Pavlem Matouškem a od 1. 12. 2013 byl jmenován novým ředitelem sekce letové a provozní Ing. Vladimír Soldán, Ph.D.

Úřad pokračoval v úsporných opatřeních a výsledek je viditelný níže.

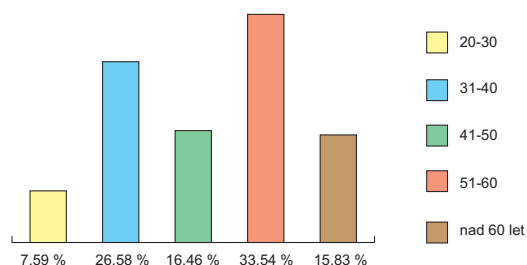
Graf celkových výdajů ÚCL

údaje jsou v tis. Kč	
2006	313 696
2007	401 284
2008	289 442
2009	218 721
2010	208 210
2011	181 010
2012	151 082
2013	147 267

Personální struktura

Věková struktura zaměstnanců úřadu

Věková struktura zaměstnanců		počet	% z celku
Počet zaměstnanců	20 - 30 let	12	7,59
	31 - 40 let	42	26,58
	41 - 50 let	26	16,46
	51 - 60 let	53	33,54
	nad 60 let	25	15,83
	celkem	158	100

Z celkového počtu zaměstnanců je:

- 31 % žen
- 72 % pracovníků s vysokoškolským vzděláním

oddělení právní

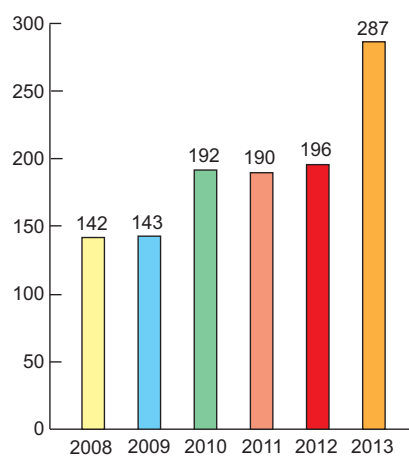

Stížnosti cestujících týkající se odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letu

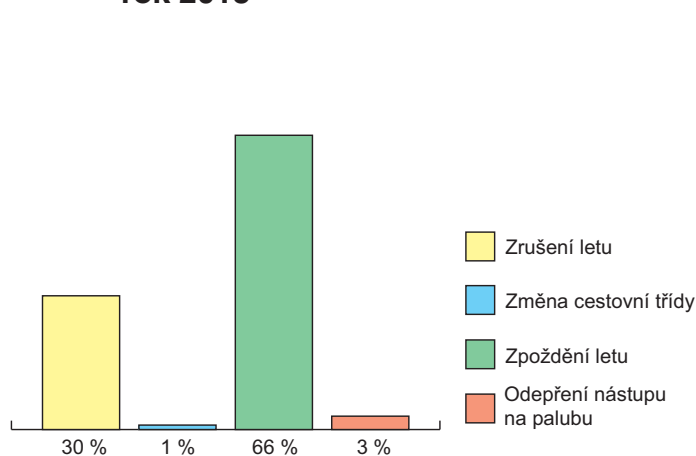
V roce 2013 obdržel ÚCL celkem 287 stížností týkajících se nařízení 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů. Z celkového počtu 287 obdržených stížností jich bylo 65 předáno k vyřízení úřadu jiného členského státu, který byl dle místní příslušnosti stanovené nařízením oprávněn stížnost řešit (z celkového počtu 65 předaných stížností bylo dvanáct stížností předáno do Francie, devět do Španělska, sedm do Itálie a Německa, šest do Řecka, čtyři do Portugalska, tři stížnosti byly předány do Bulharska, dvě stížnosti poté do Rakouska, Norska, Maďarska a po jedné stížnosti bylo předáno do Velké Británie, Lotyšska, Švýcarska, Portugalska, Belgie, Rumunska, Dánska, Finska, na Kypr a Island).

Ve 43 případech oprávněných stížností byla cestujícím ze strany leteckého dopravce vyplacena finanční kompenzace (ať již v podobě vyplacení nákladů spojených s nedostatečnou asistencí dopravce cestujícímu na letišti, vyplacení pořizovací ceny letenky nebo vyplacení kompenzace za zrušení nebo zpoždění letu). Co se týče poměru stížností dle druhu incidentu, celkem 86 stížností se týkalo zrušení letu; 1 stížnost se týkala změny cestovní třídy na horší, 189 stížností se týkalo zpoždění letu; 11 stížností se týkalo odepření nástupu cestujícího na palubu. Poměr jednotlivých stížností dle druhu incidentu je zobrazen v následujícím grafu.

Stížnosti podle nařízení 261/2004

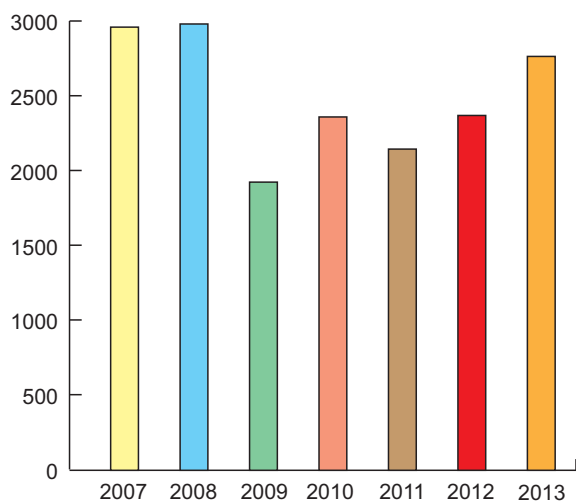
Poměr stížností dle druhu incidentu - rok 2013

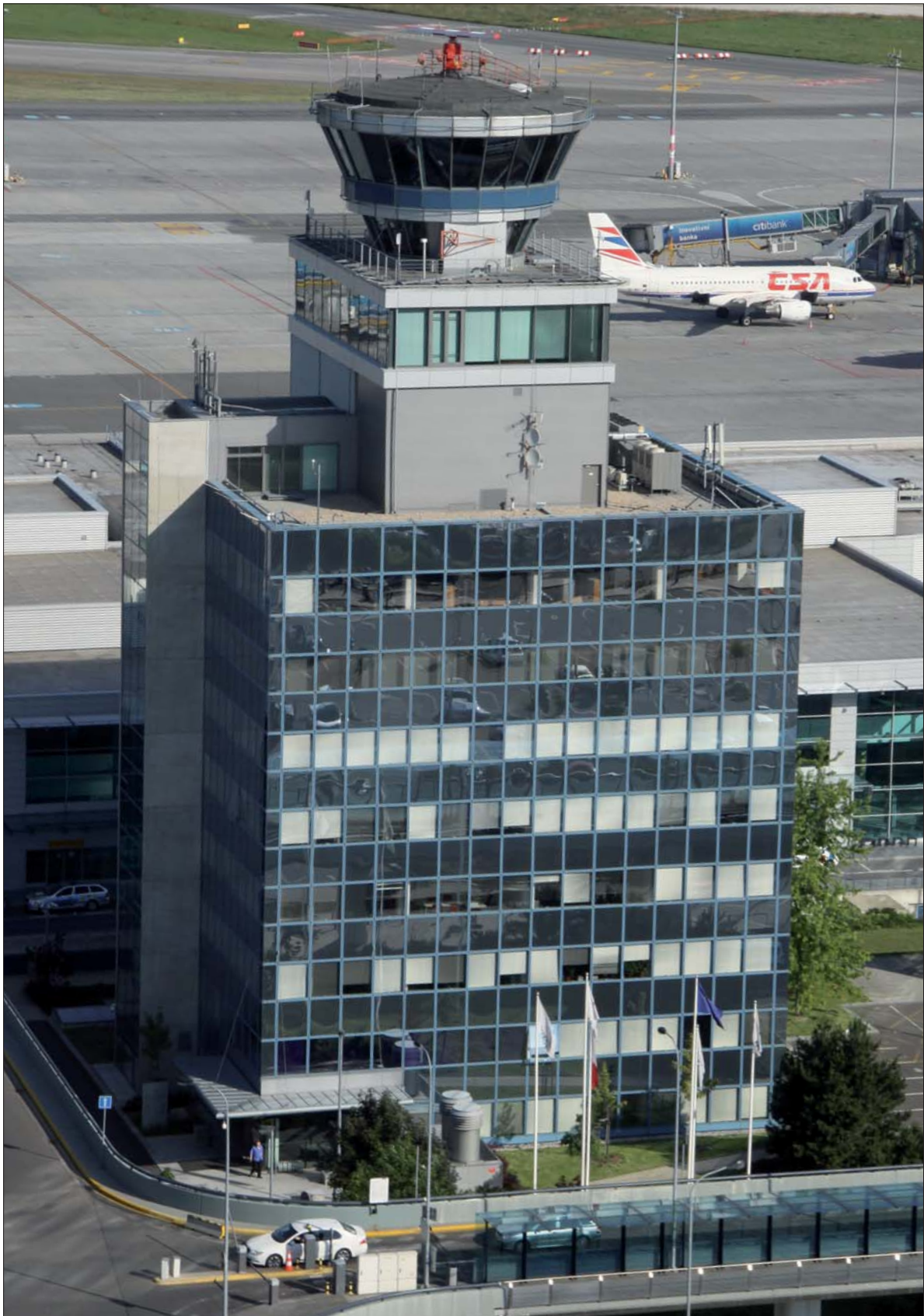

Ověřování spolehlivosti

V roce 2013 bylo vystaveno 2769 potvrzení o ověření spolehlivosti, z toho 2525 potvrzení bylo vystaveno občanům České republiky a 244 potvrzení cizím státním příslušníkům. Proti roku 2012, kdy bylo vystaveno celkem 2374 potvrzení o ověření spolehlivosti, byl tedy zaznamenán mírný nárůst vystavených potvrzení. Z důvodu nesplnění podmínky bezúhonnosti podle zákona o civilním letectví nebylo v roce 2013 potvrzení vydáno sedmi žadatelům.

Právním oddělením bylo v roce 2013 provedeno 8 státních dozorů u leteckých dopravců a provozovatelů leteckých služeb, kteří dle zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů, provádějí ověření spolehlivosti svých zaměstnanců.

sekce letová a provozní

Odbor obchodní letecké dopravy (OOLD)

Odbor obchodní letecké dopravy prováděl v průběhu roku 2013 státní dozor nad posádkami a provozovateli obchodní letecké dopravy provozované podle Přílohy III k nařízení Rady č. 3922/1991 (EU OPS), JAR-OPS 3, JAR-FCL 1, JAR-FCL 2 a dalších souvisejících nařízeních EU, prováděl výkon státního dozoru nad letadly přistávajícími na území České republiky v rámci programu SAFA v souladu se směrnicí 2004/36/ES v platném znění a s dalšími souvisejícími dokumenty.

Veškerá kontrolní činnost inspektorů odboru v roce 2013 vycházela z požadavků zákona o civilním letectví č. 49/1997, ICAO Doc. 8335, JAA-AGM Section Four Operations a Příručky inspektora, jejíž součástí je roční plán kontrol a auditů prováděných oddělením inspektorů pilotů a oddělením inspekce letového provozu. Inspektoři OOLD průběžně přepracovávají veškeré postupy, kontrolní listy, požadavky na provozovatele a metodiku výkonu státního dozoru v souladu s Nařízením č. (EC) 216/2008 a k němu vydaných prováděcích pravidel.

V roce 2013 bylo zaměstnáno v odboru OLD včetně jeho ředitele celkem 13 inspektorů. Z tohoto počtu 4 inspektoři pracují na částečný pracovní úvazek.

Odbor OLD vykonával v roce 2013 státní dozor nad následujícími provozovateli obchodní letecké dopravy:

- České aerolinie
- Holidays Czech Airlines
- Travel Service
- ABS Jets
- Grossmann Jet Service
- Job Air
- Queen Air
- DSA (A)
- Silesia Air
- Aerotaxi
- Time Air
- Silver Air
- LR Airlines
- Air Bohemia
- CTR Flight Services
- Aeropartner
- Van Air Europe
- Air Prague
- Alfa-Helicopter
- DSA (H)
- Helí Czech
- Eclair Aviation

Mimo stávající provozovatele obchodní letecké dopravy OOLD zpracovával podklady pro vydání Osvědčení leteckého provozovatele (AOC) pro žadatele:

- Enter Air
- Alpha Aviation
- Praga Aviation

Oddělení inspektorů pilotů (OIP)

V oddělení inspektorů pilotů odboru OLD byli v roce 2013 zaměstnáni celkem 4 inspektoři piloti a jedna inspektorka palubních průvodčů. Na konci roku 2013 byl přijat jeden inspektor pilot na poloviční pracovní úvazek. V tomto oddělení bylo na konci roku zaměstnáno 5 inspektorů pilotů a jedna inspektorka CC, z toho 2 inspektoři na poloviční pracovní úvazek, 3 inspektoři na ¾ pracovní úvazek a jeden inspektor na plný pracovní úvazek.

Toto oddělení vykonávalo státní dozor nad posádkami a provozovateli obchodní letecké dopravy podle požadavků EU OPS (JAR-OPS 3) a předpisu JAR-FCL 1 (JAR-FCL 2) v souladu s postupy uvedenými v Příručce inspektora část B. Předpis JAR-FCL 1 (JAR-FCL 2) byl 8. 4. 2013 nahrazen nařízením (EU) 1178/2011, které tímto dnem vstoupilo v účinnost.

Inspektoři-piloti spolupracovali s inspektory oddělení inspekce letového provozu odboru OLD při provádění kontrol a auditů za účelem vydání nebo prodloužení platnosti AOC a ostatních kontrol provozovatele, které vycházely z Příručky inspektora část A.

Státní dozor byl prováděn nad provozem následujících typů letadel:

- Airbus A319, A320, A321
- Boeing B737-300/400/500/800
- ATR 42/72
- Saab 340
- L-410
- Cessna Citation 510, 525, 550, 560, 680, Bravo
- Embraer Legacy
- PA32, PA34, PA42
- Learjet 60
- Beechcraft C90, 200, 350
- Hawker 900XP
- EC 135
- EC 120
- AS 355
- Bell 427
- R44

Zajištění státního dozoru bylo prováděno systémem plánovaných a neplánovaných kontrol, které byly prováděny oddělením inspektorů pilotů odboru OLD v následujících oblastech civilního letectví:

Státní dozor za letu byl zaměřen na kontrolu celého průběhu letu od příchodu posádky do služby, přes provádění přípravy na let, převzetí letadla, provedení letu, výkon činností po letu včetně provedení poletového rozboru velitelem letadla. V rámci poletového rozboru inspektor pilot odboru OLD provedl s kontrolovanou posádkou rozbor veškerých činností souvisejících s letem s ohledem na dodržování postupů popsaných v Provozní příručce provozovatele a případné nedostatky byly zaznamenány do příslušného protokolu.

Státní dozor nad prováděním výcviků byl zaměřen na kontroly výcviků letových posádek provozovatele podle požadavků EU OPS (JAR-OPS 3), hlava N. Hlavním úkolem těchto kontrol bylo dbát na jednotné uplatňování veškerých požadavků EU OPS (JAR-OPS 3) při výcviku pilotů ze strany výcvikového personálu (TRI/SFI) zařízení TRTO. Řádné provádění těchto kontrol podstatnou měrou přispělo ke zvýšení bezpečnosti provádění letů v obchodní letecké dopravě.

Státní dozor nad prováděním přezkušování byl zaměřen na provádění zkoušek dovednosti pro získání typových kvalifikací, přezkušování odborné způsobilosti pro prodloužení typových a přístrojových kvalifikací a přezkušování odborné způsobilosti provozovatelem podle požadavků předpisu JAR-FCL 1 (JAR-FCL 2) a EU OPS (JAR-OPS 3) Hlava N. V rámci těchto kontrol byly prováděny kontroly osvědčených examinátorů s důrazem na dodržování příslušných ustanovení předpisu JAR-FCL 1 (JAR-FCL 2), EU OPS (JAR-OPS 3) a dodržování standardizačních požadavků stanovených v Příručce examinátora.

Další oblastí bylo vydávání a prodloužování platnosti osvědčení examinátorů TRE/SFE (A) (Assessment of competence). V průběhu roku 2013 prováděli inspektoři-piloti OIP prodloužování osvědčení examinátorů TRE/SFE(A). V této oblasti se dařilo standardizovat osvědčené examinátory na vysoké úrovni. V roce 2013 bylo nově vydáno či prodlouženo celkem 16 pověření TRE/SFE(A).

V rámci státního dozoru se oddělení inspektorů pilotů podílelo na provádění těchto dalších činností:

- Nepravidelné kontroly letových posádek před letem
- Účast inspektorů pilotů OIP s oddělením inspekce letového provozu při provádění auditů u provozovatelů OLD
- Vydávání Oprávnění SFI(A)
- Posuzování Provozních příruček provozovatelů OLD
- Změny do Příručky inspektora část B
- Vydání nové příručky examinátora v souladu s nařízením (EU) 1178/2011
- Ve spolupráci s CATC zavedení standardizačního kurzu pro nové examinátory SFE/TRE a udržovacího semináře pro stávající examinátory SFE/TRE

Dva inspektoři-piloti (na letounu A320), jeden inspektor pilot (na letounu Beech 400), jeden inspektor pilot (výcvik na B737) a inspektorka palubní průvodčí (na letounech A320, B737 a Saab) si udržují plnou kvalifikaci výkonem letecké činnosti a absolvováním předepsaných přezkoušení, jeden inspektor-pilot si udržuje kvalifikaci na simulátoru B737. Státní dozor nad provozovateli používajícími ke své činnosti vrtulníky provádí pro potřeby odboru obchodní letecké dopravy inspektor pilot odboru všeobecného letectví a leteckých prací.

Vzhledem ke snížení počtu zaměstnanců a k časové náročnosti přípravy přechodu na nové technické požadavky a správní postupy v souladu s Nařízením (EU) č. 965/2012 jsme byli nuceni snížit počty kontrol státního dozoru proti předcházejícím rokům.

Přehled kontrol provedených oddělením inspektorů pilotů 2013:

■ SD Předletová příprava FC	(Pre-flight preparation)	18
■ SD Kontrola na trati FC	(En-route inspection)	12
■ SD Kontrola výcviku FC	(FC Training)	15
■ SD Kontrola přezkušování FC	(FC Checking)	36
■ SD Předletová příprava CC	(Pre-flight preparation)	18
■ SD Kontrola výcviku CC	(CC Training)	3
■ SD Kontroly CC za letu	(CC en-route inspection)	17
■ SD Přezkoušení examinátorů CC	(CC examiner checking)	16
■ SD Nepravidelné kontroly - OIP	(Non-schedule activity OIP)	32

Provádění státního dozoru nad činností a výcvikem palubních průvodčích, instruktorů a pověřených examinátorů, včetně provádění státního dozoru bylo prováděno v souladu s příručkou inspektora CC. Odborné posuzování a schvalování výcvikových programů pro palubní průvodčí bylo prováděno v souladu s EU OPS, Hlava O.

Oddělení inspekce letového provozu (OILP)

V roce 2013 bylo v oddělení inspekce letového provozu zaměstnáno 5 inspektorů včetně vedoucího. Z tohoto počtu jeden inspektor byl v rámci OOLD přeřazen na funkci letového inspektora, na jeho místo byl přijat nový inspektor. Ten během roku 2013 absolvoval základní teoretický, praktický a specializovaný výcvik. Toto oddělení, ve spolupráci s oddělením pilotů, provádělo v roce 2013 státní dozor v civilním letectví nad všemi provozovateli obchodní letecké dopravy v ČR. Při výkonu státního dozoru byla věnována pozornost plnění požadavků EU OPS a předpisu JAR-OPS 3 jednotlivými provozovateli obchodní letecké dopravy. Tato činnost byla prováděna v souladu s postupy, které jsou uvedeny v Příručce inspektora OOLD na základě ročního plánu inspekcí provozovatelů a v závislosti na okamžitých provozních potřebách.

Činnost pozemních inspektorů oddělení ILP byla v roce 2013 zaměřena na následující oblasti:

- 1) Provádění státního dozoru formou pravidelných, nepravidelných, ohlášených, neohlášených tuzemských i zahraničních pozemních kontrol u provozovatelů OLD v souladu se zákonem o civilním letectví č. 49/1997, ICAO Doc. 8335, JAA AGM Section Four Operations a Příručkou inspektora OOLD za účelem nepřetržitého sledování jejich způsobilosti pro provoz letadel v souladu s EU OPS a předpisem JAR-OPS 3. Sledování a vynucování provádění nápravných opatření k nálezům z provedených kontrol.

Celkový počet kontrol státního dozoru provedených oddělením ILP u jednotlivých provozovatelů OLD:

Provozovatelé OLD:

České aerolinie	5
Travel Service	6
ABS Jets	4
Grossmann Jet Service	2
Job Air - CCA	3
Queen Air	2
DSA (A+H)	6
Silesia Air	3
Aerotaxi	3
Time Air	3
Silver Air	2
LR Airlines	1
Air Bohemia	3
CTR Flight Services	2
Van Air Europe	1
Aeropartner	3
Air Prague	2
Alfa-Helicopter	4
Heli Czech	5
Eclair Aviation	3

Snížení počtu kontrol oproti předcházejícím rokům je způsobeno nutností zajistit personální pokrytí pro zpracování nových postupů, nových požadavků na provozovatele, nových kontrolních listů pro provádění kontrol a celkového vyhovění novým technickým požadavkům a správním postupům v souladu s Nařízením (EU) č. 965/2012.

- 2) Provádění státního dozoru nad přepravou nebezpečného zboží a výcvikem zaměstnanců provozovatelů OLD, zabývajících se přepravou nebezpečného zboží.
- 3) V oblasti speciálních provozů bylo posuzováno: udělení / změna schválení pro PBN, MNPS, RVSM, LVO, ETOPS, přepravu DG, HEMS
- 4) Udělení / změna schválení k provozu EFB.
- 5) Posuzování žádostí o změnu provozní specifikace k AOC.
- 6) Posouzení žádosti o změnu odpovědného / jmenovaného vedoucího zaměstnance držitele AOC.
- 7) Posouzení vydání / změny MEL.

- 8) Zpracování odborných stanovisek k žádostem o vydání / prodloužení AOC.
- 9) Zpracování nových a úpravy stávajících kontrolních listů pro zlepšení standardizace provádění státního dozoru.
- 10) Odborné posuzování správnosti obsahu změn a nových vydání provozních příruček dílů A, B, C a D provozovatelů OLD v souladu s EU OPS a předpisem JAR-OPS 3.
- 11) Posuzování účinnosti systémových nápravných opatření přijatých systémy kvality a bezpečnosti provozovatelů OLD na základě přijatých hlášení o událostech v letovém provozu a nálezů kontrol SAFA na letadlech zapsaných v LR ČR.
- 12) Zpracování odborných připomínek ke změnám předpisů, které jsou vydávány formou NPA, zákonů a vyhlášek, k překladům materiálů EASA, EU.
- 13) Zpracování odborných posudků ÚCL k nájům / pronájům letadel zapsaných v LR ČR.
- 14) Zpracování návrhů změn webových stránek ÚCL za účelem zlepšení přehlednosti a použitelnosti pro žadatele / provozovatele OLD, průběžná aktualizace jejich obsahu.
- 15) Zpracování informačních věstníků pro provozovatele obchodní letecké dopravy, k zajištění šíření aktuálních informací týkajících se provozu OLD a implementace nařízení (EU) č. 965/2012.
- 16) Příprava postupů a směrnic pro přechod z EU-OPS / JAR-OPS 3 na nařízení (ES) č. 216/2008 a příslušných prováděcích pravidel.
- 17) Příprava a provedení dvou kursů pro vedoucí pracovníky provozovatelů obchodní letecké dopravy se zaměřením na systémy řízení v souladu s nařízením (EU) č. 965/2012.
- 18) Příprava a zajištění výcviku inspektorů OLD a inspektorů dalších složek ÚCL.

Referát SAFA

Referát SAFA je tvořen čtyřmi zaměstnanci, jedním vedoucím referátu, jedním SAFA inspektorem na plný úvazek, jedním externím SAFA inspektorem a SAFA asistentem, který odpovídá za plánování prioritních dopravců. Svou pracovní činnost vykonává referát na základě směrnice Komise 2008/49/ES, která novelizovala směrnici Evropského parlamentu a Rady 2004/36/ES, a dále na základě poradenského materiálu EASA – SAFA Ramp Inspection, který vyšel rozhodnutím výkonného ředitele EASA č. 2009/001/S, a poradenského materiálu EASA – Qualification of SAFA Inspectors, který vyšel rozhodnutím výkonného ředitele EASA č. 2008/001/S. Při své činnosti dále postupuje v souladu s nařízením Komise (ES) č. 768/2006, nařízením Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2111/2005 a nařízením Komise (ES) č. 351/2008 a v souladu s § 91a zákona č. 49/1997 Sb., o civilním letectví.

Za rok 2013 provedl referát SAFA kontroly v tomto počtu a na těchto letištích:

■ LKKV	Karlovy Vary	3
■ LKMT	Ostrava-Mošnov	3
■ LKPD	Pardubice	2
■ LKPR	Praha-Ruzyně	146
■ LKTB	Brno-Tuřany	19
CELKEM SAFA		173
CELKEM SANA		7 (nově inspektoři kontrolují také české dopravce)

Při započítání bodů za prioritní dopravce a vzdálená letiště dosáhl referát za počet SAFA kontrol čísla 198,19. Podle stanovené minimální kvóty EASA, tento počet vyhovuje objemu provozu zahraničních dopravců v ČR v roce 2013.

V rámci provedených SAFA kontrol bylo identifikováno:

- **CELKEM 40 nálezů**, z toho:
 - 12x CAT 1
 - 7x CAT 2
 - 21x CAT 3 (CAT 3 jsou nejzávažnější nálezy)

SAFA referát provedl kontrolu **93 zahraničních dopravců** (zahrnujících pravidelnou i nepravidelnou dopravu, lety pro vlastní potřebu i cargo dopravce). Tito dopravci byli ze 45 zemí světa. Z celkového počtu provedených SAFA kontrol bylo **36 prioritních**, tj. byly provedeny na letadlech prioritních dopravců v souladu s nařízením EU 351/2008.

Na všechny zjištěné nálezy prováděl SAFA referát „follow up process“ vedoucí k odstranění nedostatků, komunikoval se zahraničními provozovateli a jejich úřady státního dozoru, vyhodnocoval a akceptoval způsob nápravných opatření. SAFA referát spolupracuje s odborem OOLD rovněž na způsobu odstranění nedostatků zjištěných při SAFA kontrolách u českých dopravců. Vede komunikaci s provozovateli a zahraničními úřady. Tímto se podílí na státním dozoru českých provozovatelů obchodní letecké dopravy.

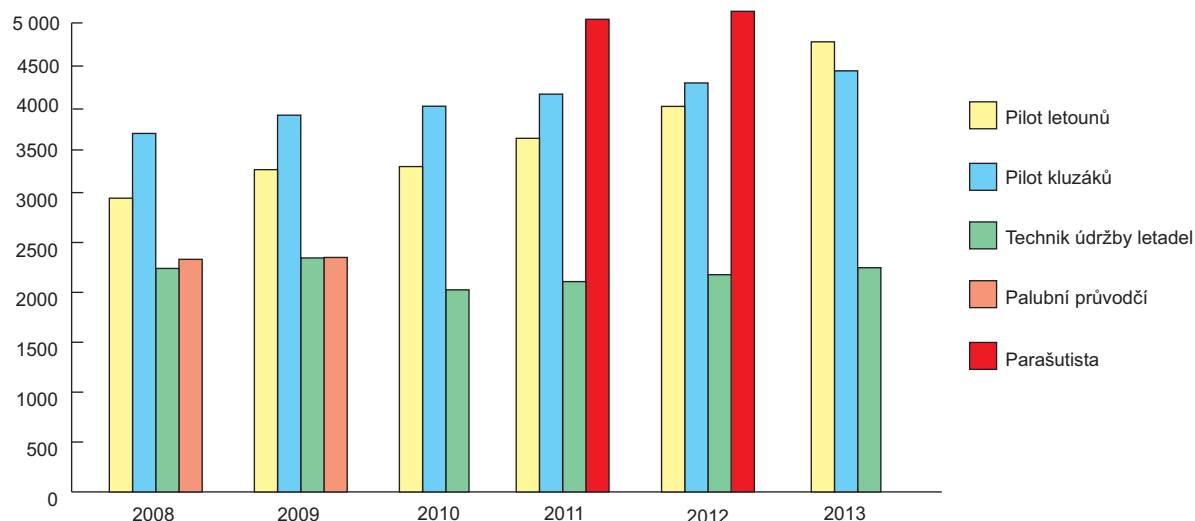
Další činnosti:

- Pořádání mezinárodní konference ESSG 19 v Praze v hotelu Diplomat – prezentace NK - organizace a činnost SAFA referátu
- Účast Národního koordinátora (NK) na třech mezinárodních jednáních ESSG (European SAFA Steering Group) v Madridu, v Praze, v Ženevě
- Účast NK na Air Safety Committee v Bruselu
- Účast všech třech SAFA inspektorů na školení JAA TO v Lucembursku - EASA basic regulation No 216/2008
- Opakovací školení SAFA inspektorů na základě nových informací z ESSG, nové legislativy
- Účast NK na Safety Seminári 2013 (celostátní konference) – pořadatel Letiště Praha
- V listopadu čtyřdenní EASA Standardizační audit – kontrola implementace nařízení, směrnic a GM v oblasti EU

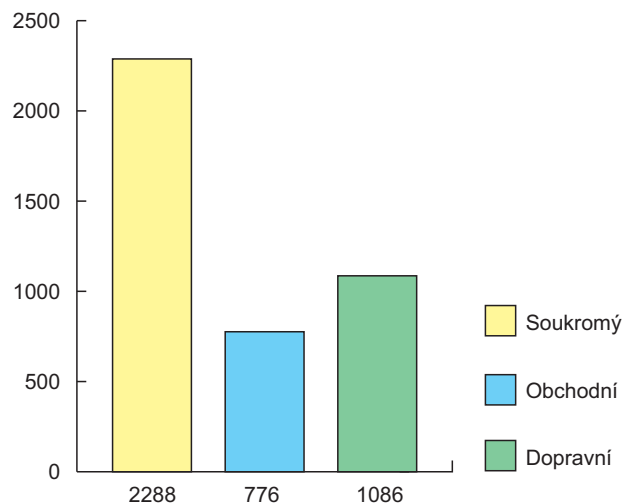
Odbor způsobilosti leteckého personálu (OZLP)

- Postupné uplatnění Aircrew Regulation podle plánu přechodných opatření
- Převádění schválených organizací pro výcvik pilotů FTO a TRTO na ATO
- Schvalování zařízení pro letovou simulaci podle Aircrew Regulation
- Převod pověřených leteckých lékařů na činnost podle Aircrew Regulation
- Všichni inspektoři odboru proškoleni v JAA TO z nových předpisů, zejména Aircrew Regulation
- Nárůst celkového počtu průkazů leteckého personálu (bez parašutistů) o 5 % proti roku 2012
- Nárůst počtu letadel v leteckém rejstříku cca o 2 % proti roku 2012

Průkazy způsobilosti leteckého personálu (bez parašutistů) - celkem 11 653 v roce 2013

Průkazy způsobilosti pilotů letounů

Teoretické zkoušky leteckého personálu – počty jednotlivých zkoušek z jednotlivých předmětů

PPL

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prospěl	1479	1394	1039	1814	2687	2575	1982	2408	2670	2516
Neprospěl	1630	1795	1745	1206	468	296	849	176	125	275

ATPL

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prospěl	1037	1145	1190	1267	1285	1340	1540	1320	1150	1023
Neprospěl	772	803	871	959	556	310	620	480	370	260

Angličtina

	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Prospěl	212	245	302	313	252	121	175	171	145	169
Neprospěl	107	129	179	185	134	82	68	45	47	28

Průkazy způsobilosti leteckého personálu

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Vydání PZ	558	878	825	986	922	1085	883	673	552	585	567
Zápis kvalifikace	796	950	1509	1592	1603	1315	1094	854	834	874	789
Uznání PZ	20	26	328	20	96	236	42	12	9	1	41

Počet organizací pro výcvik leteckého personálu

	Celkem
FTO	25
TRTO	7
ATO	6
RZ PPL	160
MTO L1	11
MTO 147	16

Schválení provozovatelé zařízení pro simulaci letu

2013	10
------	----

Počty leteckých lékařů a letecko lékařských center	2013
AME SLZ (letečtí lékaři pouze pro piloty SLZ)	24
AME Z (letečtí lékaři se základním oprávněním)	19
AME R (letečtí lékaři s rozšířeným oprávněním)	7
AeMC (letecko lékařská centra)	1

Vyhledávání vlastníků letadel pro jiné státní orgány

2002	76
2003	93
2004	115
2005	226
2006	275
2007	314
2008	286
2009	296
2010	235
2011	256
2012	263
2013	146

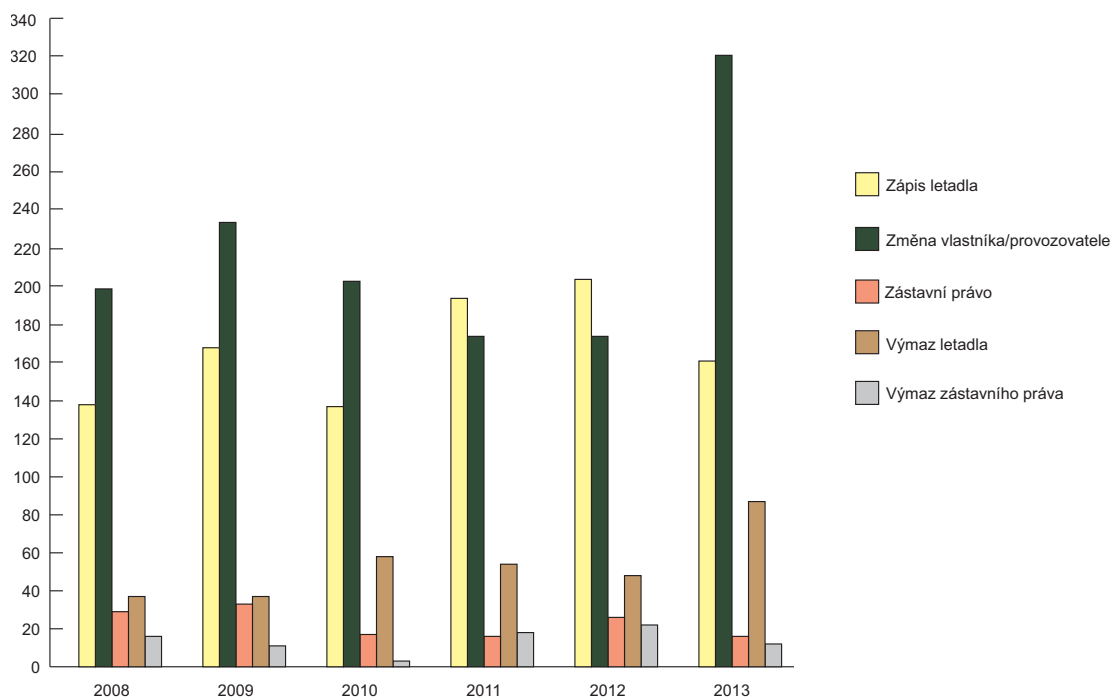
Potvrzení platnosti průkazu pro zahraniční letecký úřad

2012	319
2013	206

Letecký rejstřík (LR)

Zápisy letadel v leteckém rejstříku – 598 správních řízení za rok 2013

Počet letadel v leteckém rejstříku

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Celkem	1909	2035	2113	2249	2394	2436
Pod 5,7t	1807	1939	2019	2165	2290	2350
Nad 5,7t	102	96	94	84	104	86

Odbor všeobecného letectví a leteckých prací (OVLP)

Hlavní náplní odboru všeobecného letectví a leteckých prací je vykonávat státní dozor v civilním letectví zejména nad:

- provozem civilních letadel provozovatelů leteckých činností pro vlastní potřebu a leteckých prací
- užíváním letadel pro rekreační a sportovní létání
- provozováním leteckých veřejných vystoupení
- provozem sportovních létajících zařízení – sportovních padáků
- činností instruktorů (CRI, FI, IRI) dle požadavků předpisu JAR-FCL 1 a JAR-FCL 2 a instruktorů ostatních kategorií letadel
- výcvikem pro získání a obnovu průkazů způsobilosti a kvalifikací na jedno-pilotních letounech, vrtulnících a dalších kategoriích letadel v součinnosti s odborem způsobilosti leteckého personálu
- činností pověřených examinátorů (CRE, FE, IRE, FIE) v souladu s požadavky předpisu JAR-FCL 1 a JAR-FCL 2 a inspektorů v souladu s předpisem L1 včetně výkonu státního dozoru nad prováděním zkoušek dovednosti a přezkoušeních odborné způsobilosti

Výcvik OVLP:

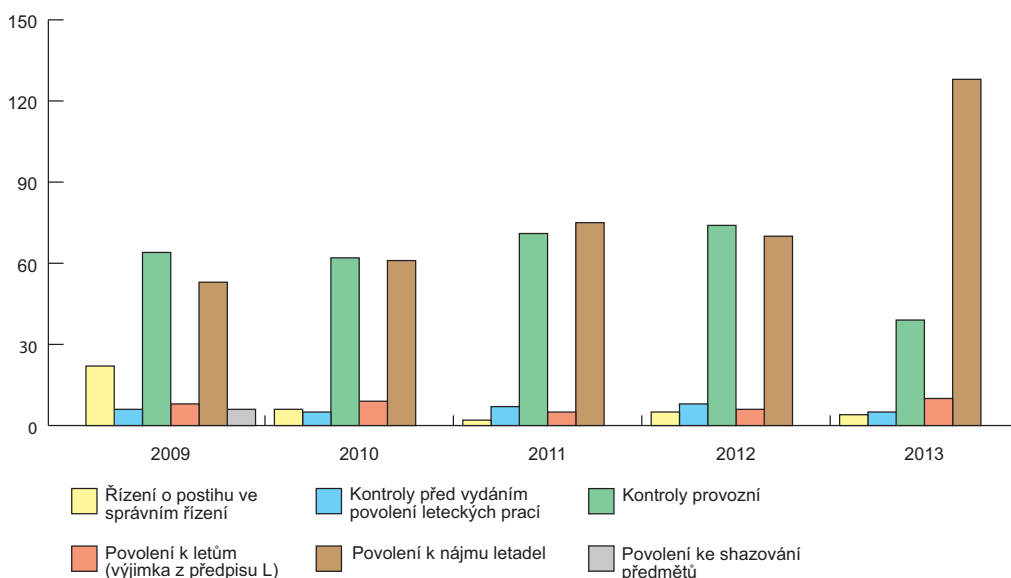
- Kromě školení dle výcvikového řádu ÚCL absolvovali pozemní inspektoři 8 seminářů z oblasti správního řádu, kontrolního řádu a zákona o přestupcích.
- Pozemní i letoví inspektoři (6) dále absolvovali následující kurzy u JAA TO:
 - N ICAO SMS and EASA Management System Requirements
 - N EASA Part OPS Helicopter

Odbor všeobecného letectví a leteckých prací se dělí na čtyři referáty:

- referát leteckých prací
- referát všeobecného letectví
- referát inspektorů pilotů
- referát parašutismu

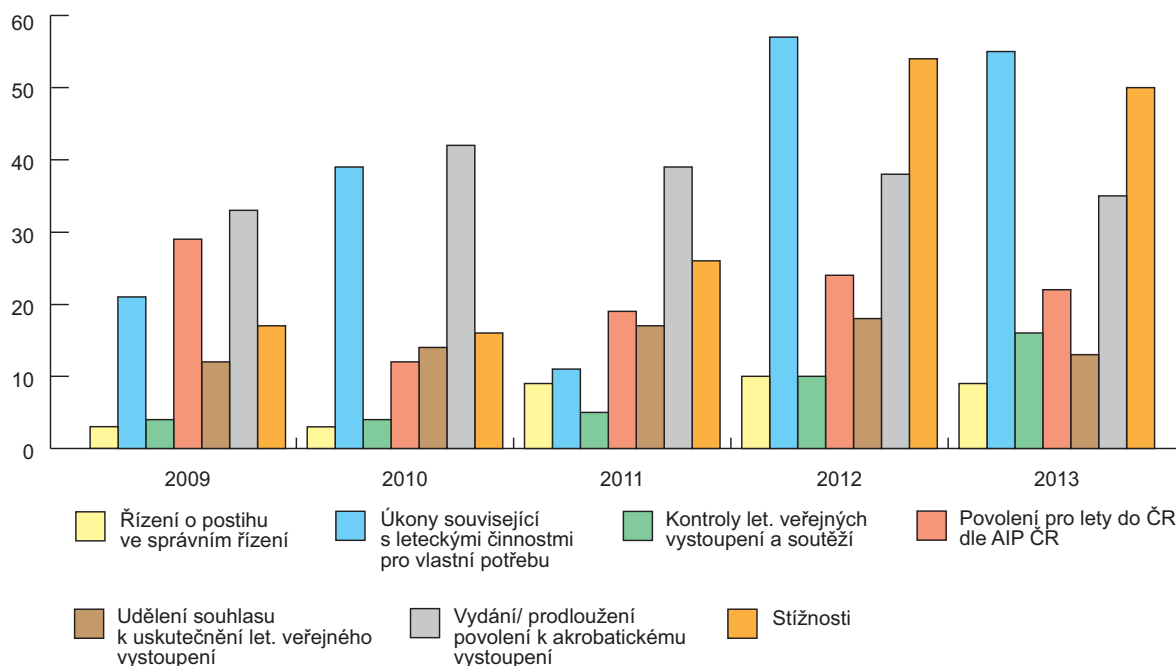
Referát leteckých prací (RLP)

Vykonává státní dozor u cca **210** provozovatelů leteckých prací se sídlem v ČR (počet kolísá v závislosti na počtu vydaných a zaniklých povolení) a ročně u cca **20** provozovatelů leteckých prací ze zemí Evropské unie a zemí Evropského hospodářského prostoru dočasně provozujících letecké práce v ČR.

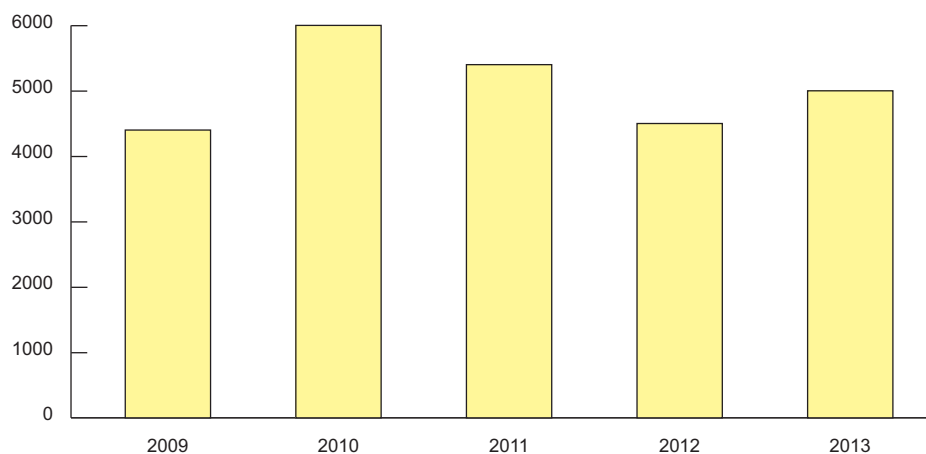

Referát všeobecného letectví (RVL)

- Vykonává státní dozor u cca 50 provozovatelů leteckých činností pro vlastní potřebu se sídlem v ČR (počet kolísá v závislosti na počtu vydaných a zaniklých povolení).
- Vykonává státní dozor u letadel provozovaných v režimu rekreačního a sportovního létání.

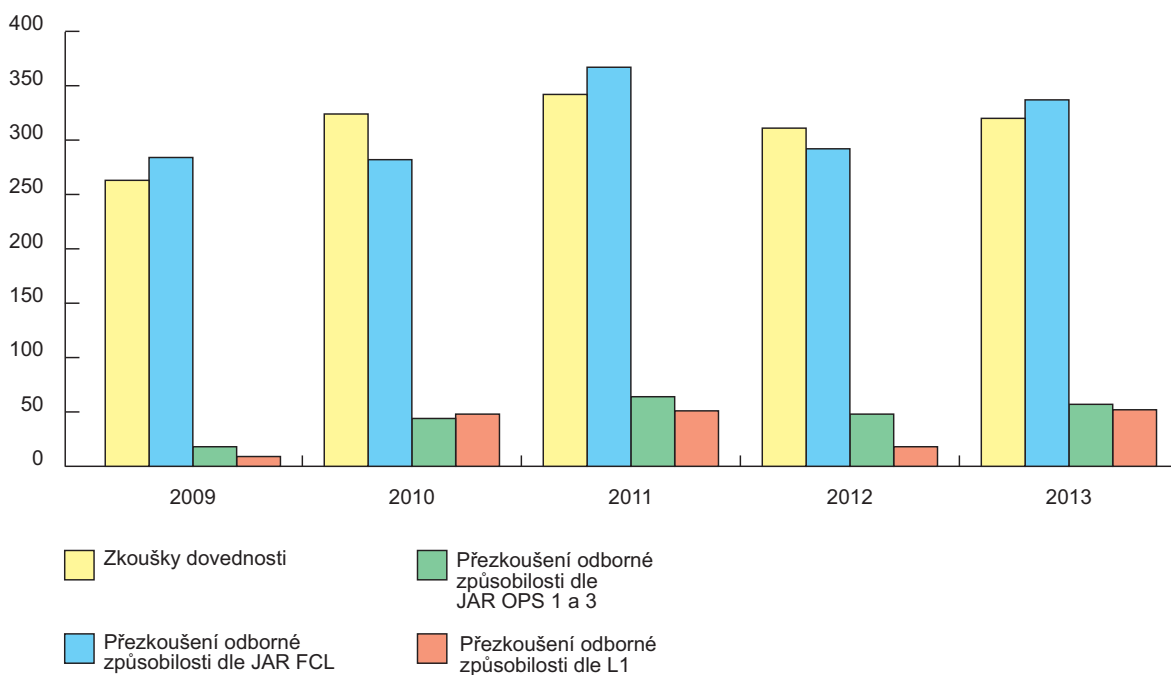
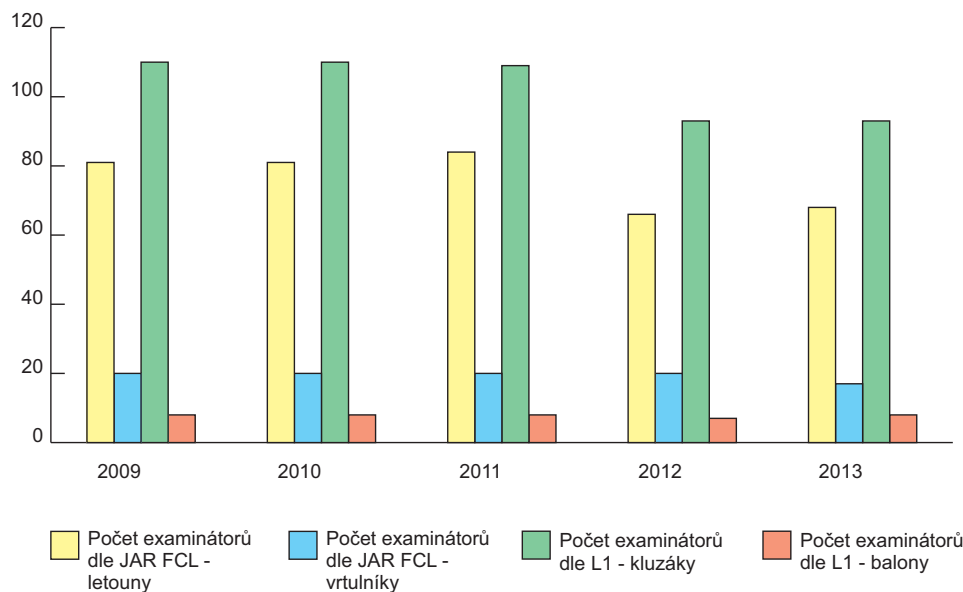

Výše vybraných poplatků dle vyhlášky č. 108/1997 Sb.

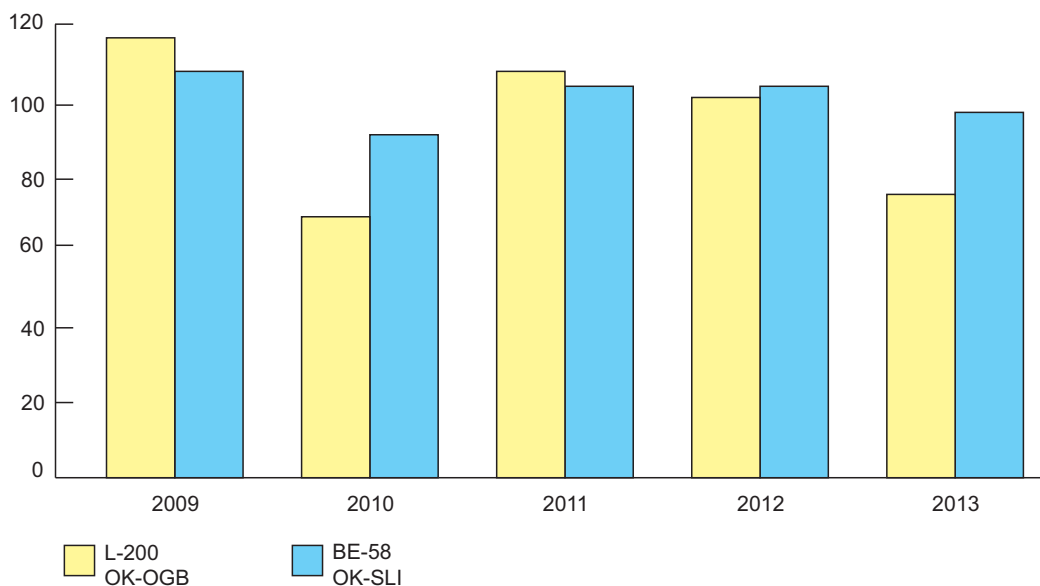

Referát inspektorů pilotů (RIP)

Provádí zkoušky a přezkoušení leteckého personálu, letové kontroly u provozovatelů obchodní letecké dopravy a provozuje letadla ÚCL ve prospěch MD a ÚCL.

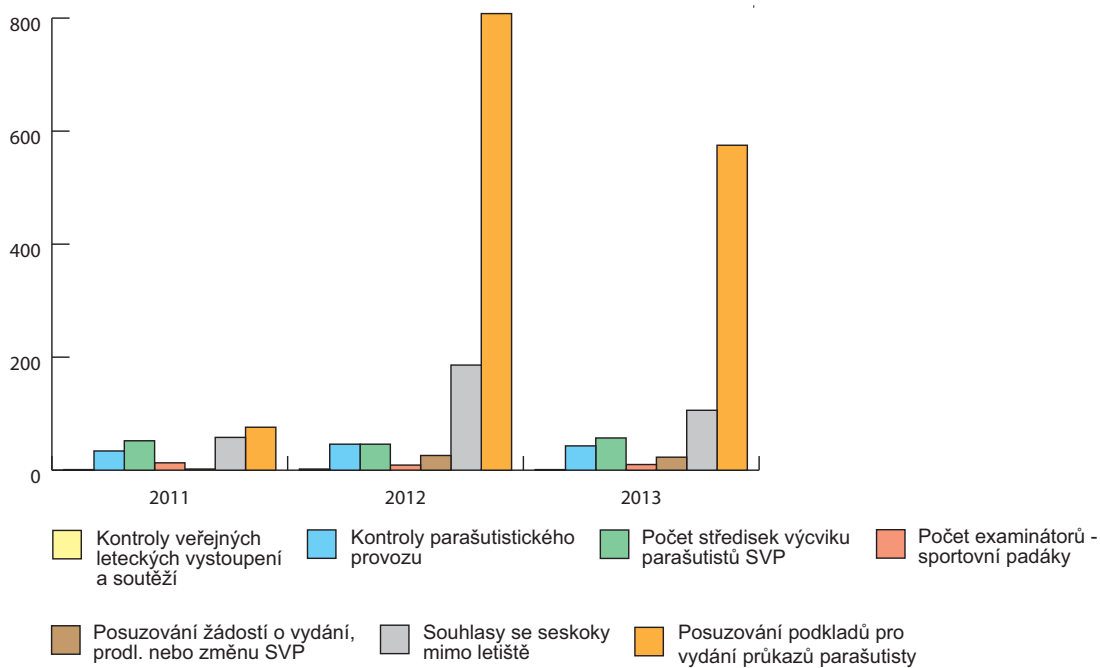

Nálet na letadlech ÚCL

Referát parašutismu (RP)

Provádí dozor nad cca 3400 parašutisty, u středisek výcviku parašutistů (parašutistických škol) se sídlem v ČR.

Pracovníci odboru se také namátkově zúčastnili 12 zimních školení u provozovatelů, kde byly prováděny rozbor y nehod a seznámení se s novými předpisy.

Referát provozovatelů (RPR)

Referát provozovatelů zabezpečuje tyto činnosti:

- vydávání osvědčení leteckého dopravce, leteckých prací, leteckých činností pro potřeby státu a pro vlastní potřebu podle ustanovení zákona o civilním letectví
- vydává licence k provozování obchodní letecké dopravy
- uděluje souhlas právníké nebo fyzické osobě k poskytování odbavovacích služeb a rozhoduje o jeho odnětí
- zajišťuje problematiku související s plněním článku 83bis Úmluvy o mezinárodním civilním letectví
- vydává souhlasy s nájmy letadel v obchodní letecké dopravě

Referát provozovatelů v rámci správního řízení vydal v roce 2013 celkem 254 rozhodnutí:

- osvědčení leteckého dopravce – AOC
- letecké práce – LPR
- letecké činnosti pro vlastní potřebu – VLP
- licence k provozování obchodní letecké dopravy – LI
- souhlas k poskytování odbavovacích služeb – ODS
- souhlas s pronájmy letadel – PRL

Změna provozních specifikací u leteckých provozovatelů a dopravců za rok 2013 **celkem 149 úkonů**.

Referát provozovatelů posoudil v roce 2013 celkem **16 žádostí o nájem letadel a informací o pronájmu** v obchodní letecké dopravě.

sekce technická

Sekce technická vykonává činnosti kompetentního úřadu členského státu EU v oblasti letové způsobilosti podle příslušné evropské legislativy, dále činnosti spočívající ve schvalování údajů pro letovou způsobilost transferovaných letadel na základě kontraktu podepsaného s EASA a v plném rozsahu podle národní legislativy činnosti za účelem dozoru nad letovou způsobilostí netransferovaných (annexovaných) letadel. Od 1. 11. 2013 sekce pracuje v novém organizačním uspořádání pouze s dvěma odbory. Vlastní rozbor činnosti ST za rok 2013 je ještě popsán podle původního organizačního uspořádání tří jednotlivých odborů a zakončen krátkým hodnocením z pohledu řízení jakosti.

Odbor způsobilosti letadel v provozu (OZL)

Na podzim roku 2013 proběhl na ÚCL standardizační audit EASA v oblasti pokračující letové způsobilosti. Odbor prošel auditem pouze s drobnými nálezy, na jejichž odstraňování se začalo ihned pracovat. Mimo standardní činnosti se činnost odboru opět soustředila hlavně na prohloubení a zdokonalení systému namátkových kontrol dle bodu M.B.303 nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 Část M. V této oblasti došlo v roce 2013 k zásadním změnám, které se promítly do interních postupů odboru. Všechny změny celého systému se naplno projeví začátkem roku 2014. Pracovníci OZL se podíleli na provádění auditů v organizacích s oprávněním CAMO podle Part M hlava G Nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 a to jak u nově vzniklých organizací, tak u stávajících. Na konci roku 2013 došlo ke změně struktury Sekce technické a do OZL bylo začleněno oddělení údržby. Tato změna povede k lepší spolupráci mezi jednotlivými odděleními OZL. Pracovníci OZL opět pocítovali problém neexistence jasných výkladových materiálů k jednotlivým nařízením EASA. Tato skutečnost znesnadňuje pracovníkům OZL situaci z hlediska uplatňování příslušných požadavků vůči dozorovaným subjektům a zvyšuje časovou náročnost při vysvětlování jednotlivých požadavků. Stále pokračuje faktické udržování dvou systémů pro letadla transferovaná do EASA a letadla dle Annexu II základního nařízení. Pracovníci OZL zodpovídali množství dotazů odborné i laické veřejnosti a zúčastnili se několika seminářů na různá témata spojená s výkonem státní správy v civilním letectví.

Oddělení dopravních letadel (DL)

Inspektoři oddělení dopravních letadel v roce 2013 komplexně posuzovali a dozorovali pokračující způsobilosti letadel, účastnili se zkušebních letů, byli účastníky schvalování systémů údržby a vydávali dokumenty dle Nařízení Komise (ES) č. 748/2012, 2042/2003 ve znění pozdějších předpisů a dalších.

Hlavními činnostmi oddělení DL v roce 2013 byly: kontroly letadel dle bodu M.B.303 Nařízení komise (ES) č. 2042/2003 Část M, vydávání ARC a s ním spojené kontroly letadel případně vystavování ARC na základě doporučení příslušně oprávněné organizace CAMO, vystavování povolení k letu např. v případě poškození letadel včetně řešení problematiky schvalování letových podmínek i ve vazbě na EASA, sledování technických incidentů, schvalování programů údržby, MEL, technických deníků a jejich změn, schvalování podmínek provozu ETOPS, manuálů ETOPS a jejich změn, posuzování žádostí o vydání AOC a jejich změn po technické stránce, změny a opravy na letadlech na základě dodaných podkladů dle systému EASA a případné vystavování výjimek z nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008 nebo 3922/1991 z hlediska schvalování výjimek z programů údržby a prodlužování lhůt položek MEL, atd.

Jednou z nepřehlédnutelných činností oddělení DL byly i dovozy a vývozy letadel, které byly náročné jak po odborné, tak i po organizační stránce. Řešilo se problematické plánování těchto akcí s odkazem na změny v termínech ze strany provozovatelů (vlastníků) letadel. V rámci této činnosti se v Rejstříku ČR objevily i nové typy letadel (A330, G550).

Začátkem roku došlo k plnému převedení části dozorovaných letadel z ML na DL. Jednalo se konkrétně o typy letadel L-410, Beech 200, Beech 300 a Beech C90.

Důležitou událostí byl i audit EASA týkající se hlavně Části M a Části 145, který proběhl v druhé polovině roku 2013, a při kterém se inspektoři DL aktivně zapojovali.

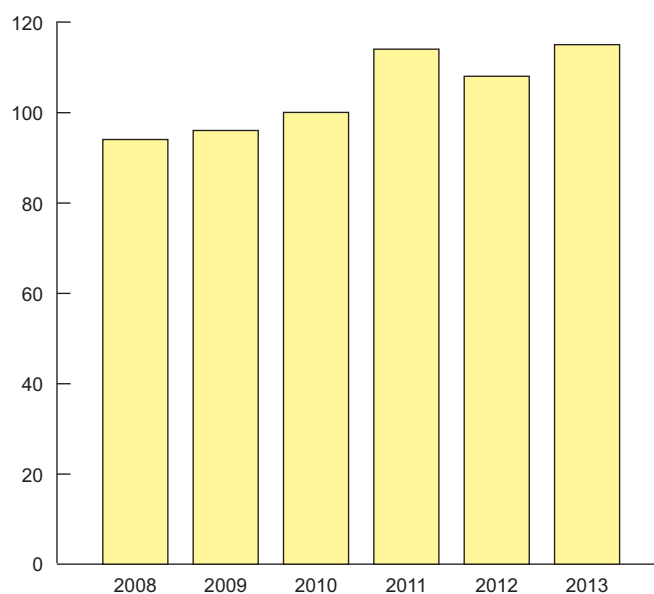
V průběhu roku byly prováděny kontroly letadel dle bodu M.B.303 (ACAM) Nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 Část M. Činnost byla koordinována dle plánu kontrol, který byl vytvořen v souladu se směrnicí ÚCL-ST-100-n/08. Tato směrnice byla koncem roku upravena dle EASA změny AMC a GM k Part M, ED Decision 2013/005/R ze dne 21. 3. 2013. Změna se týkala přímo AMC a GM k bodu M.B.303 a zásadně změnila počet a význam KRE v systému ACAM. Její platnost z důvodu zachování statistického sběru dat byla stanovena na začátek roku 2014. Činnost ACAM bude pokračovat i v roce 2014 a bude tvořit, z hlediska své administrativní a časové náročnosti, jednu z hlavních náplní kontrolní činnosti oddělení DL v terénu. Bude provedeno vyhodnocení této činnosti za rok 2013 a případně budou upraveny podklady dle nabytých zkušeností z prováděných kontrol i vzhledem k získaným podkladům z prováděných kontrol jinými úřady.

Podporou činnosti inspektorů oddělení DL, resp. ML byly i odpovídající administrativní a dokumentační činnosti zahrnující vedení průvodně technické dokumentace letadel včetně sledování dokumentů vydávaných EASA, FAA, případně i jinými úřady pro zachování letové způsobilosti včetně případného vydávání informace o Emergency ADs.

Tak jako i v minulých letech inspektoři DL řešili dotazy od provozovatelů a majitelů letadel z hlediska praktického použití na výklad nejasně formulovaných bodů v jednotlivých nařízeních Komise, včetně příslušných výkladových materiálů. Nejčastější dotazy byly z oblasti schvalování podmínek pro vydávání povolení k letu, vydávání ARC, zpracování doporučení k vydání ARC a změny v Nařízeních (ES) č. 2042/2003 Část M a 748/2012. Zároveň byla uskutečněna řada konzultací z hlediska podmínek dovozu a vývozu letadel.

Sumarizace jednotlivých činností:

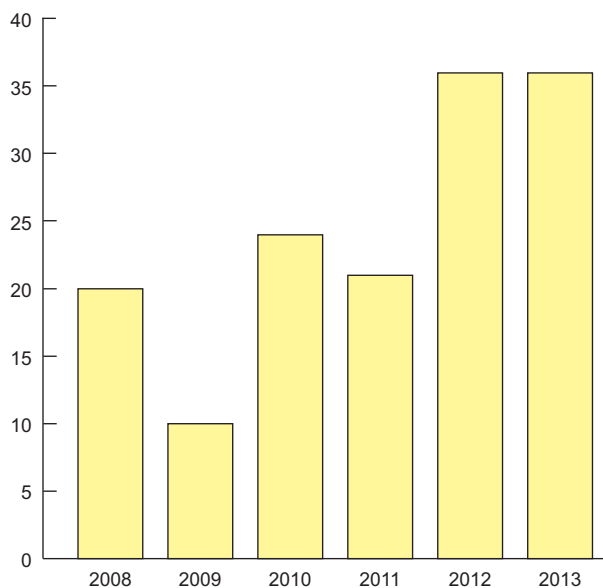
Celkový počet osvědčení letové způsobilosti

Celkový počet osvědčení letové způsobilosti

2001	63
2002	58
2003	65
2004	87
2005	79
2006	93
2007	97
2008	94
2009	96
2010	100
2011	114
2012	108
2013	115

Počet osvědčení hlukové způsobilosti

Počet OLZ, ARC a OHZ

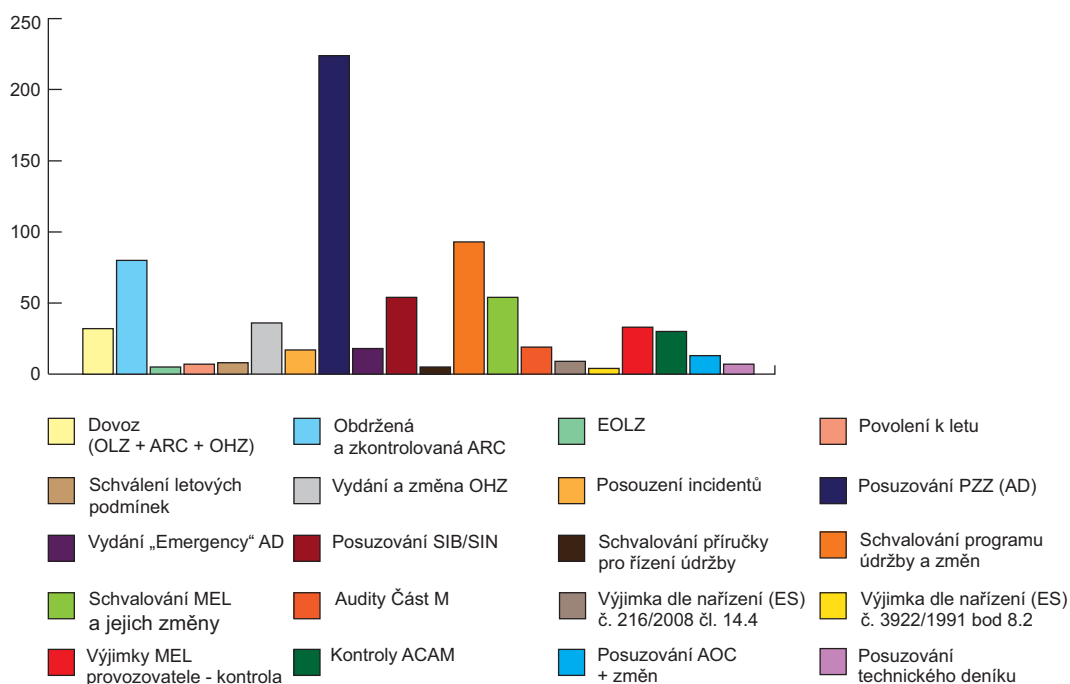
OLZ, ARC, OHZ, EOLZ a PtF za rok 2013	
OLZ a ARC vydané při dovozu	32
ARC vydané na základě doporučení	11
ARC vydaná a prodlužovaná provozovatelem	80
EOLZ	5
Povolání k letu	7
Schválení letových podmínek	8
Vydání a změna OHZ	36

Celkový počet úkonů způsobilosti za rok 2013

Úkon	Počet
Dovoz (OLZ+ARC+OHZ)	32
Obdržená a kontrolovaná ARC	80
EOLZ	5
Povolení k letu	7
Schválení letových podmínek	8
Vydání a změna OHZ	36
Posouzení incidentů	17
Posuzování PZZ (AD)	224
Vydání "Emergency" AD	18
Posouzení SIB/SIN	54
Schvalování příručky pro řízení údržby	5
Schvalování programu údržby a změn	93
Schvalování MEL a jejich změny	54
Audity Část M	19
Výjimka dle nařízení (ES) č.216/2008 čl. 14.4	9
Výjimka dle nařízení (ES) č.3922/1991 bod 8.2	4
Výjimky MEL provozovatele - kontrola	33
Kontroly ACAM	30
Posouzení AOC + změn	13
Posuzování technického deníku	7

Počty úkonů za rok 2013

Oddělení malých letadel (ML)

Oddělení ML provádělo v roce 2013 činnosti stanovené organizačním řádem ÚCL a Příručkou inspektora OZL (Směrnice ÚCL-S-054-n/02) a to zejména v činnostech:

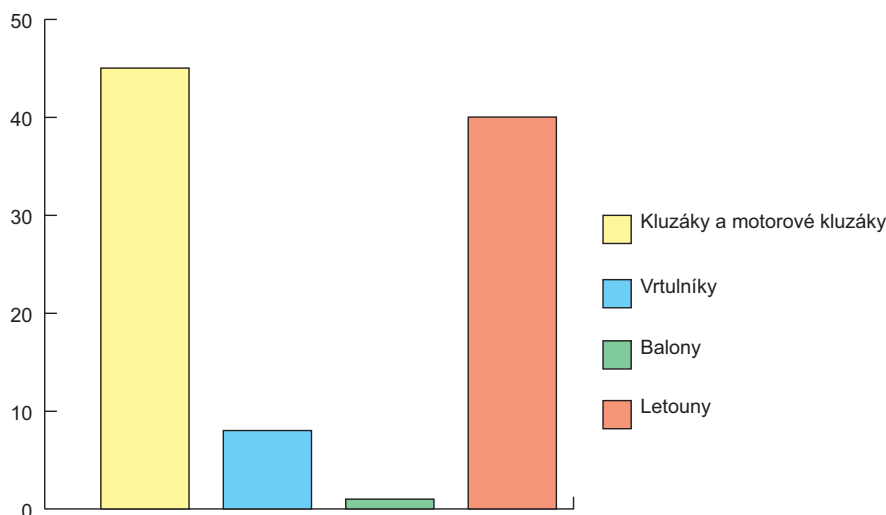
Zajišťování pokračující letové způsobilosti letadel všeobecného letectví (MTOW < 5700 kg)

Počet letadel v kompetenci ML v roce 2013 dosáhl počtu celkem 2328 letadel všeobecného letectví, z toho 914 letounů, 134 vrtulníků, 215 balonů a vzducholodí a 1065 kluzáků a motorových kluzáků, celkem ve 265 různých typech. Tyto počty již nezahrnují letouny L-410 a Beech (nad 5700 kg), které byly převedeny do gesce oddělení DL.

Kontroly letové způsobilosti dovážených letadel

V roce 2013 bylo oddělením ML vydáno OLZ celkem 94 letadlům dovezeným do ČR, z toho 40 letounům, 45 kluzákům a motorových kluzákům, 8 vrtulníkům a 1 balonu. Stále přetrvávají negativní zkušenosti s technickým stavem letadel dovážených do ČR a proto inspektoři ML při převydávání OLZ a ARC u těchto letadel nad rámec stanovených požadavků prováděli kontroly letové způsobilosti, resp. kontroly dle M.B.303. Při realizaci dovozů z nečlenských zemí EU je nutno navíc provádět kontrolní lety provozní pro ověření jejich letových vlastností. Stále více se ukazuje, že letadlový park v ČR stárne a to vyžaduje zvýšenou pečlivost při prováděných kontrolách.

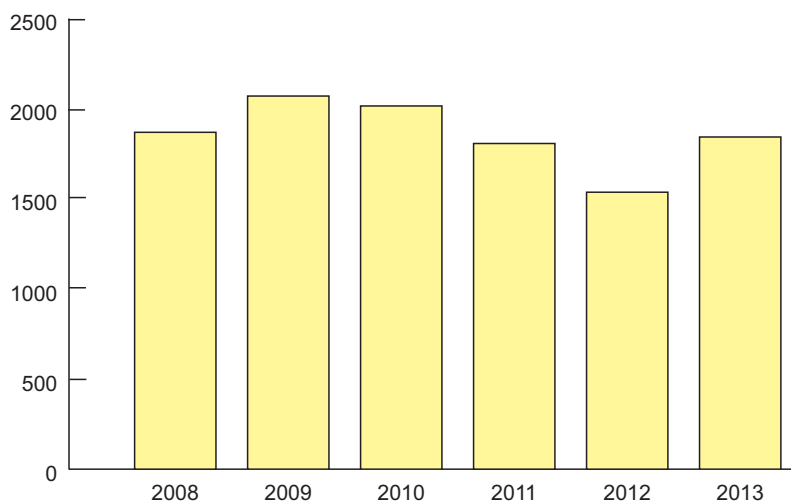
Kluzáky a motorové kluzáky	45
Vrtulníky	8
Balony	1
Letouny	40
Celkem	94

Vydávání osvědčení letové způsobilosti a osvědčení kontroly letové způsobilosti (OLZ a ARC)

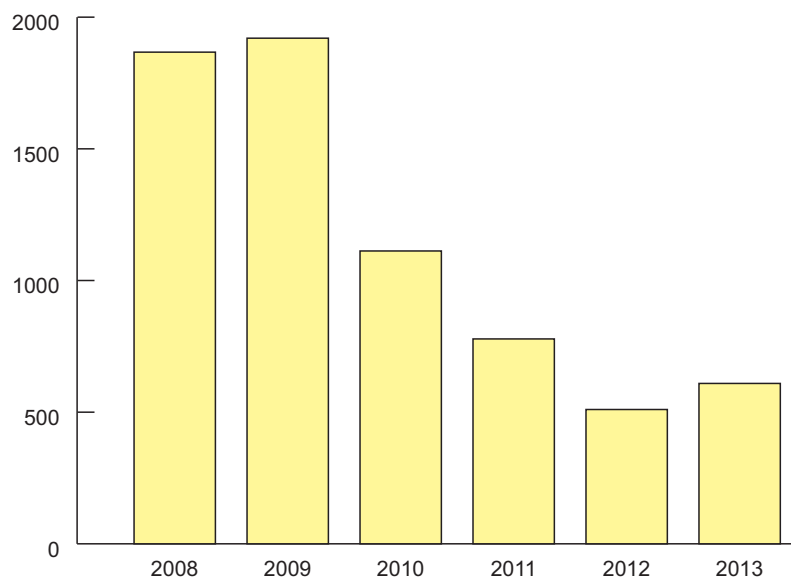
Počet vydaných/vložených ARC

2008	2009	2010	2011	2012	2013
1867	2068	2013	1805	1535	1841

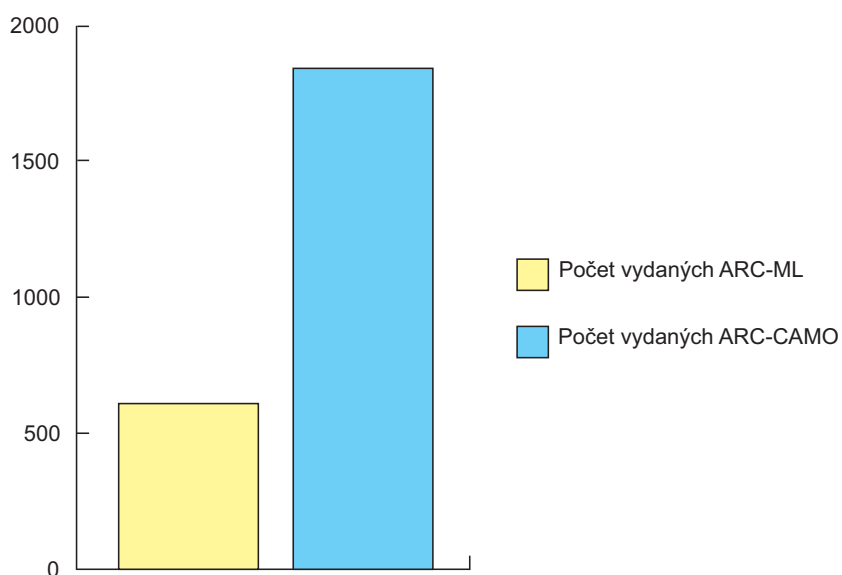
Počet OLZ + ARC vydaných, prodloužených a vložených ML

2008	2009	2010	2011	2012	2013
1867	1920	1112	778	510	609

Rozdělení ARC dle vydání - rok 2013

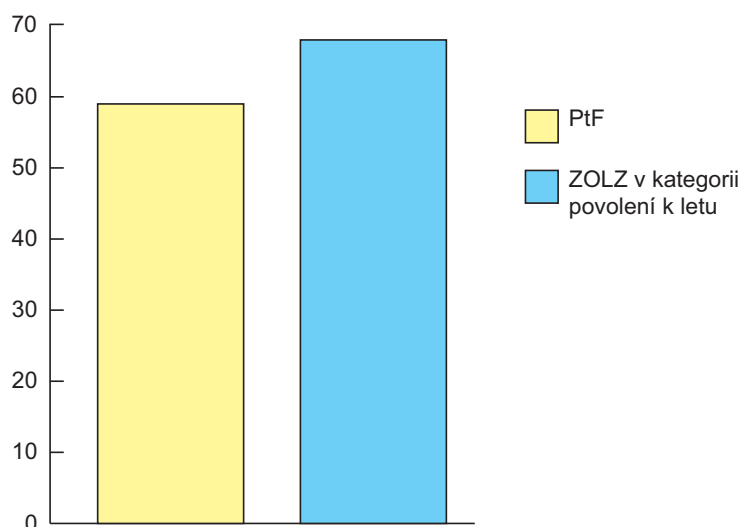
Počet vydaných ARC	1232
Počet vydaných ARC-ML	609
Počet vydaných ARC-CAMO	1841

Vydávání povolení k letu (Permit to Fly) a zvláštního OLZ (PtF a ZOLZ) - 2013

Počet vydaných PtF

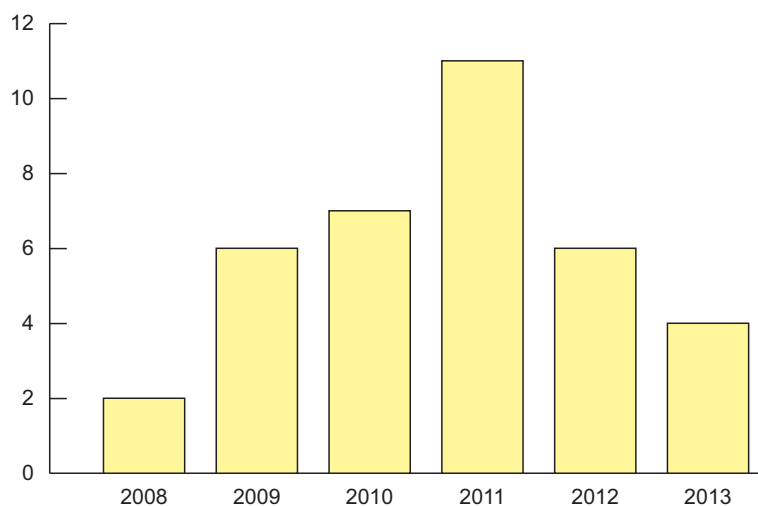
PtF	59
ZOLZ v kat. povolení k letu	68

Vydávání exportního osvědčení letové způsobilosti (EOLZ) - 2013

Počet vydaných EOLZ

2008	2009	2010	2011	2012	2013
2	6	7	11	6	4

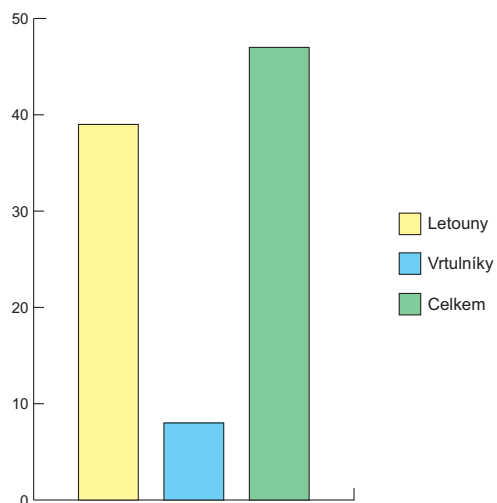

Vydávání osvědčení hlukové způsobilosti (OHZ) - 2013

Osvědčení hlukové způsobilosti

Vrtulníky	8
Letouny	39
Celkem	47

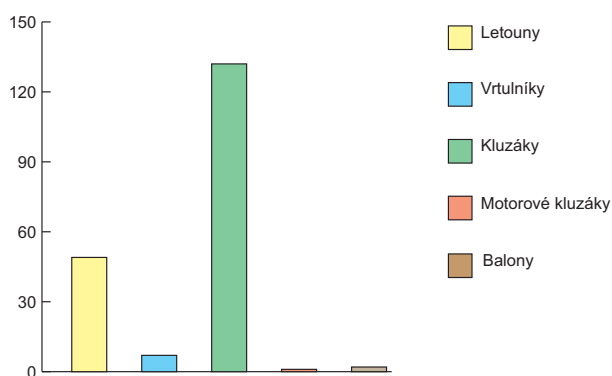
Počet OHZ vydaných ML

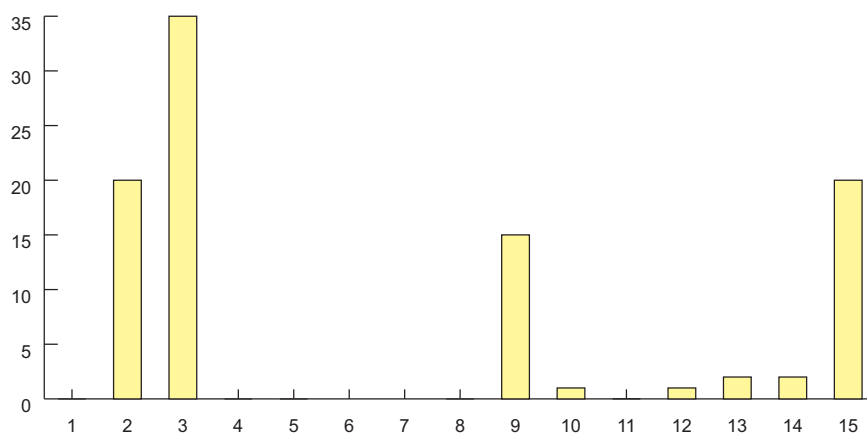
Kontroly letadel dle M.B.303, tzv. Fleet monitoring (ACAM) - 2013

Kontroly M.B.303	Počet	Procent
Letouny	49	25,65 %
Vrtulníky	7	3,66 %
Kluzáky	132	69,11 %
Motorové kluzáky	1	0,52 %
Balony	2	1,05 %
Celkem	191	100,00 %

Kontroly dle M.B.303 – 2013

Rozložení zjištěných KRE u letadel GA - 2013

1 Omezení LZ
2 Značení a štítky
3 Záznamy
4 Kontroly uspořádání
5 Mezní provozní lhůta

6 Příručka pro opravy a konstrukce
7 Provozní vybavení
8 Seznam minimálního vybavení
9 Letová příručka
10 Hmotnost a vyvážení

11 Program spolehlivosti
12 Typový návrh
13 Program údržby
14 PZZ
15 Posudek letadla

Posuzování a schvalování provozní technické dokumentace letadel v obchodní letecké dopravě, leteckých pracích a dalších provozních činnostech

- v obchodní letecké dopravě:
 - Minimum Equipment List – MEL (10x)
 - Technical Log Book – TLB (6x)
 - stanoviska k vydávání a prodlužování osvědčení leteckého dopravce – AOC (9x)
- v leteckých pracích a dalších provozních činnostech - LPR (105x)
 - žádosti o schválení a prodloužení leteckých prací a činnosti pro vlastní potřebu
 - schvalování Příruček pro řízení údržby (98x)
- vlastníkům/provozovatelům a CAMO organizacím:
 - příručky pro řízení údržby (118x)
 - programy údržby (536x), vč. schvalování změn a zakládání PÚ (změn) zpracovaných CAMO (156x)
 - výklady organizací CAME (21x)

Kooperace s inspektory OOO/ÚDR

- účast na auditech v CAMO organizacích (cca 18x).
 - inspektoři ML se s inspektory OOO/ÚDR zúčastňovali plánovaných auditů v organizacích CAMO za účelem podpory jejich inspektorů v oblasti pokračující letové způsobilosti a ověřování stavu letadel a jejich provozně-technické dokumentace (včetně provádění kontrol dle M.B.303 – Fleet Monitoring).

Zpracovávání, resp. revidování příslušných směrnic a poradních oběžníků souvisejících s rozvojem činností OZL/ML

Pro sjednocení a zjednodušení práce inspektorů DL a ML byla novelizována směrnice UCL-S-023-n/00 pro tvorbu programů údržby. V průběhu roku byla změněna směrnice CAA-ST-092-n/07, v níž byl zveřejněn nový formulář Programu údržby. Zároveň byl změněn formulář o potvrzení o údržbě a uvolnění do provozu. Podle těchto nových dokumentů byly neprodleně zahájeny kontroly.

Mimořádné činnosti ML

Bylo provedeno opakovací školení pověřených a oprávněných pracovníků pracovníky úřadu, kde bylo provedeno sladění činnosti úřadu a těchto pracovníků. V rámci tohoto školení byl proveden rozbor nálezů inspektorů ML při tzv. Fleet Monitoringu (dle M.B.303). Bylo pokračováno v implementaci nových postupů pro údržbu letounů typu Cessna řady 100 a 200. Odborné poradenství a osvěta letecké veřejnosti v oblasti všeobecného letectví při každodenní činnosti, hlavně na leteckých závodech a vystoupeních přinesla mimořádnou odezvu z řad letecké veřejnosti.

Odbor opravňování organizací (OOO)

Na konci října roku 2013 došlo k restrukturalizaci sekce technické a odbor opravňování organizací byl zrušen. Jeho útvary byly začleněny do dvou zbývajících odborů, referát výroby do odboru certifikace a inženýringu a oddělení údržby do odboru způsobilosti letadel v provozu.

Referát výroby (VYR)

Průběžný dohled držitelů oprávnění k výrobě (POA) tvoří základní úkol požadovaný od referátu výroby v rámci implementace příslušných nařízení Komise (EU). Do této činnosti je rovněž zahrnuto i posuzování žadatelů o nová oprávnění, vydávání dokladů letové způsobilosti pro nové výrobky tj. letadla, motory a vrtule. Zvýšený důraz byl zaměřen i na dohled subdodavatelů jednotlivých držitelů, který vyplynul z doporučení EASA.

V průběhu roku byly řešeny dvě žádosti o oprávnění k výrobě. První se týkala výroby kompozitních a voštinových částí letadel a druhá palubní elektroniky a přístávacího zařízení. Obě organizace obdržely po ukončení řízení oprávnění k výrobě. Celkový počet dohlížených organizací se oproti předchozímu roku zvýšil na 38 držitelů POA.

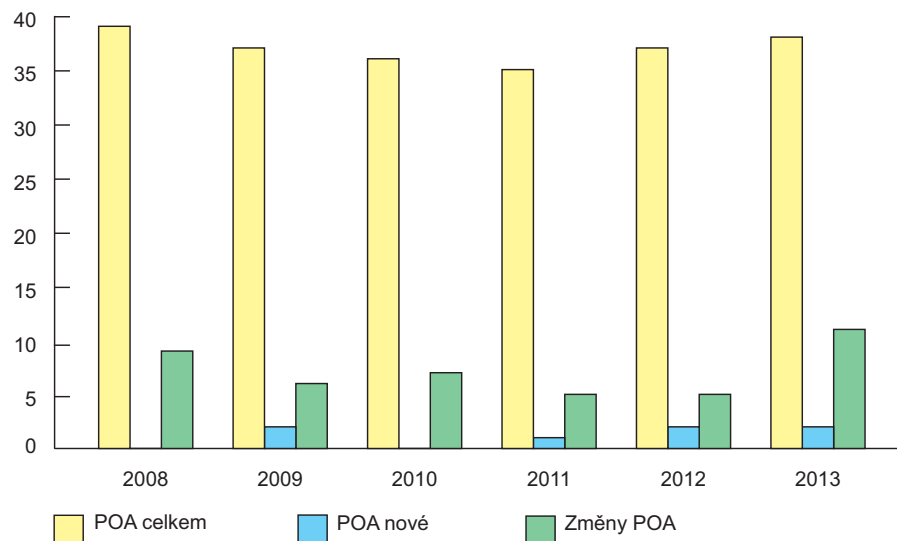
Během měsíce října proběhl úspěšně pravidelný EASA standardizační audit referátu.

V rámci možností referátu pokračovaly i další aktivity započaté v předchozích letech. Jednalo se zejména o spolupráci s národními úřady členských států. Tato činnost se týkala zejména poskytnutí pomoci při realizaci tzv. „on job training“, který představuje účast pracovníků příslušného úřadu na praktickém auditu v pozici pozorovatele. V uplynulém roce se jednalo o inspektory maďarského a slovenského úřadu, kteří se účastnili auditu průběžného dohledu u výrobce letadel. Na vyžádání FAA byly také provedeny dva společné audity vedené pracovníky FAA u výrobců letadel. V rámci dohledů držitelů POA byla mj. realizována dvě mimořádná šetření. Jedno se týkalo neoprávněného uvolnění letadla v rozporu s nařízením Komise (EU) č. 748/2012 a druhé ověřovalo provedení náhrady materiálu primární konstrukce s ohledem na zákon č. 49/1997 Sb.

V rámci referátu byla zajišťována účast příslušných pracovníků na pravidelných EASA POA meetings, kde se publikují připravované i realizované změny nařízení, praktické zkušenosti s implementací nařízení apod.

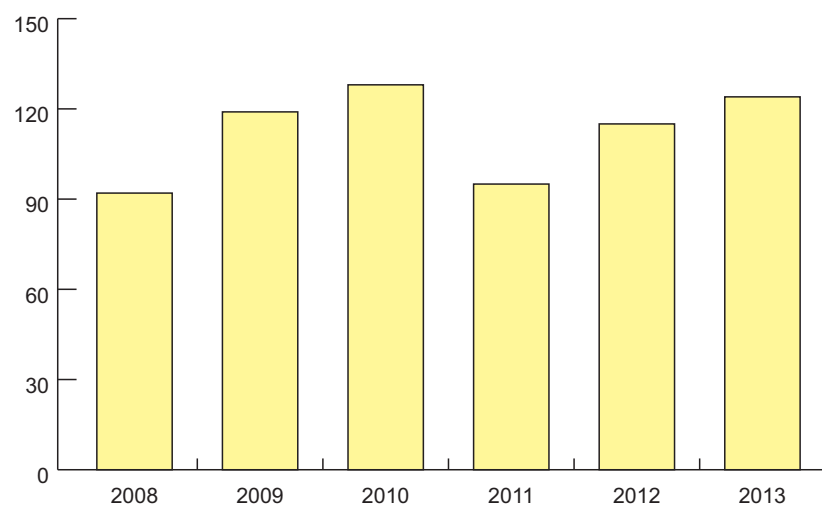

Přehled oprávnění výrobních organizací v letech 2008 až 2013

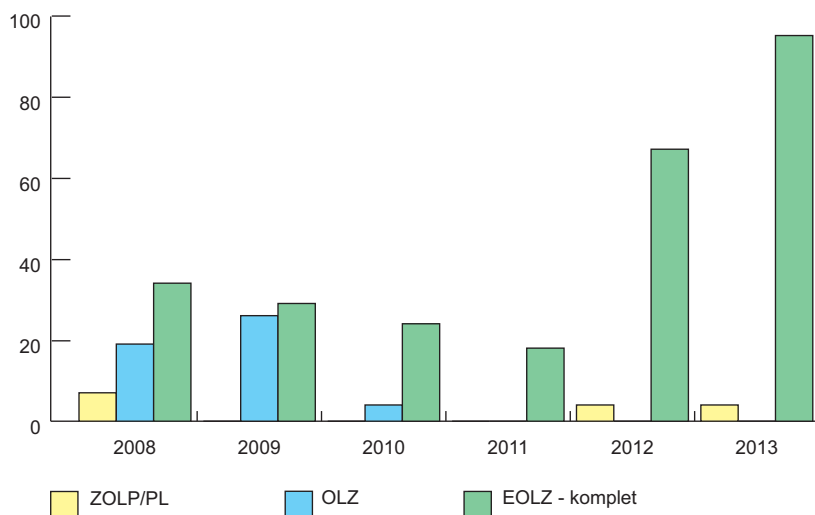
Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
POA celkem	39	37	36	35	37	38
POA nové	0	2	0	1	2	2
Změny POA	9	6	7	5	5	11

Přehled provedených auditů žadatelů /držitelů POA/ a jejich subdodavatelů v letech 2008 až 2013

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Poč. auditů	92	119	128	95	115	124

Přehled vydaných osvědčení letové způsobilosti nově vyrobeným letadlům a motorům v ČR v letech 2008 až 2013

Rok	2008	2009	2010	2011	2012	2013
ZOLZ/PL	7	0	0	0	4	4
OLZ	19	26	4	0	0	0
EOLZ - komplet	34	29	24	18	42 letadel + 25 (mot.+vrtule)	60 (letadla) +35 (motory)

Oddělení údržby (ÚDR)

Standardní činností oddělení údržby je opravňování organizací k údržbě a k řízení zachování letové způsobilosti a následný průběžný dozor nad těmito organizacemi.

Součástí průběžného dozoru je i dozor nad organizacemi, které vlastní oprávnění USA/Kanada v rámci fungování příslušných dohod BASA. V roce 2013 obdrželo několik dalších organizací údržby Kanadské oprávnění.

Po rozpadu Aeroklubu ČR, vzniklo pět nových žadatelů/držitelů oprávnění k údržbě a k řízení zachování letové způsobilosti.

Práce v oddělení údržby pokračuje v nastaveném duchu racionalizace plánování auditů, které je založeno na posuzování základních rizik, metodiky auditů se zaměřením na posuzování kořenových příčin nálezů a důrazu na řádnou aplikaci správního řádu v případech restrikcí práv vydaných oprávnění z důvodu nevyhovění požadavkům příslušných nařízením (ES).

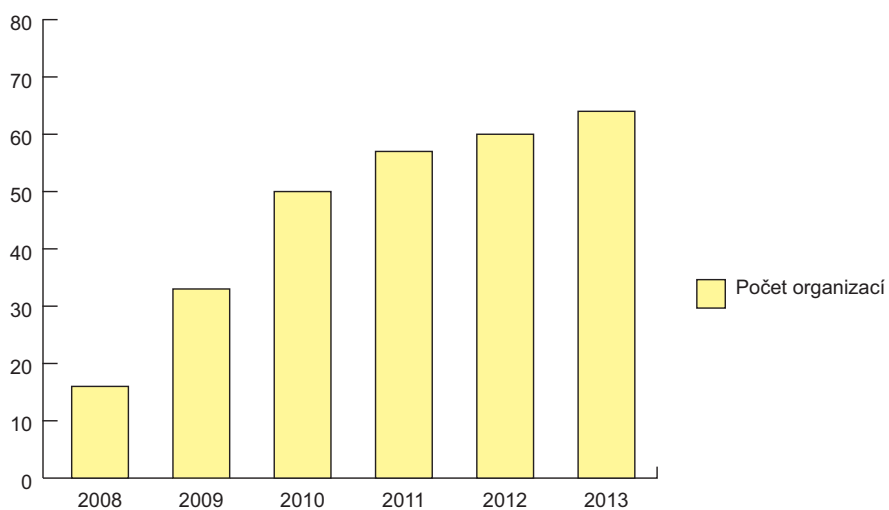
Novinkou je uznání slovenského oprávnění pro údržbu vrtulníku Mi-8 registrovaného v leteckém rejstříku ČR.

Organizace schválené v roce 2013 dle nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 - příloha I - Část M, hlava G

V roce 2013 bylo nově schváleno 6 organizací.

Celkový počet organizací dle Části M, hlava G nařízení (ES) č. 2042/2003

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet organizací	16	33	50	57	61	64

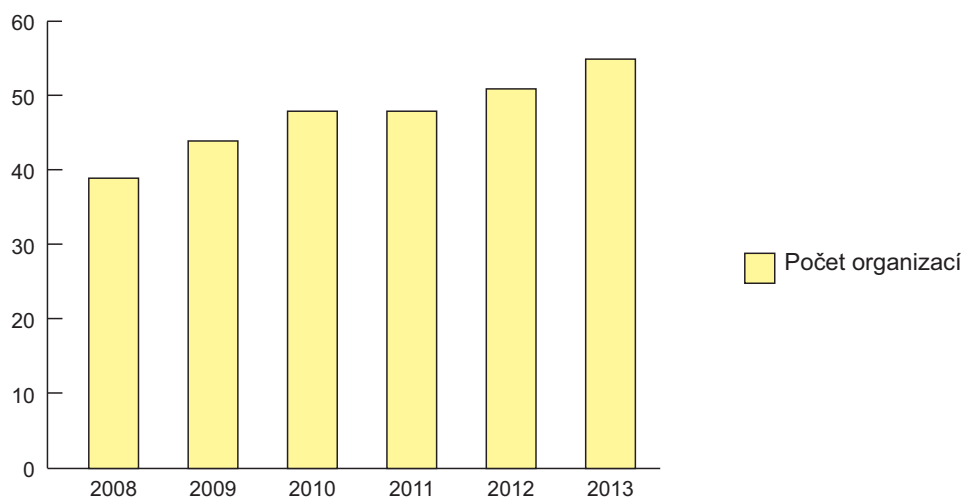

Organizace schválené v roce 2013 dle nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 - příloha II - Část 145

V roce 2013 bylo nově schváleno 5 organizací.

Počet organizací údržby dle Části 145

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet organizací	39	44	48	48	51	55

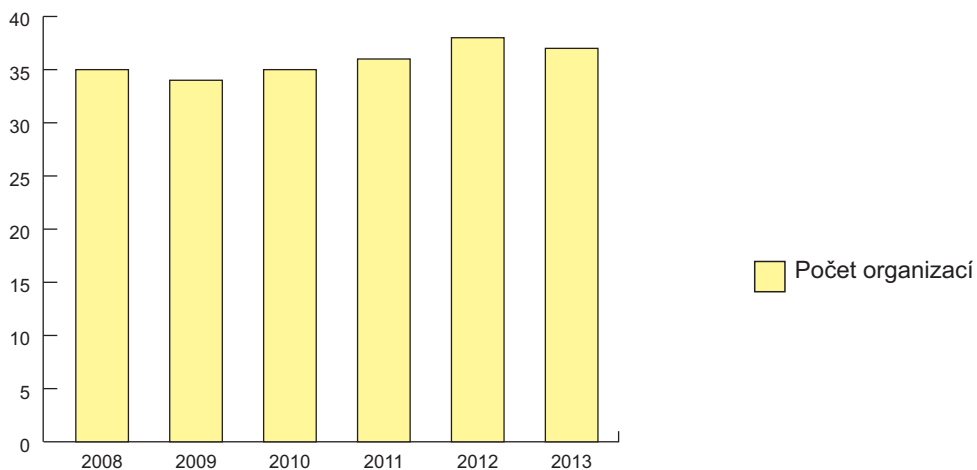

Organizace schválené v roce 2013 dle nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 - příloha I - Část M, hlava F

V roce 2013 bylo nově schváleno 5 organizací.

Počet organizací údržby dle Části M, hlava F

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet organizací	35	34	35	36	38	37

Počet organizací údržby – držitelů národního oprávnění

V roce 2013: 33

Poznámka: Národní oprávnění k údržbě je možno získat dvěma způsoby – organizace buď zavede systém zcela vyhovující národním požadavkům, nebo organizace, která je držitelem EASA oprávnění k údržbě, doloží splnění rozdílových požadavků národní a EU legislativy, v takovém případě je pak pokračující platnost národního oprávnění podmíněna platností EASA oprávnění.

Celkový počet pracovníků oddělení údržby

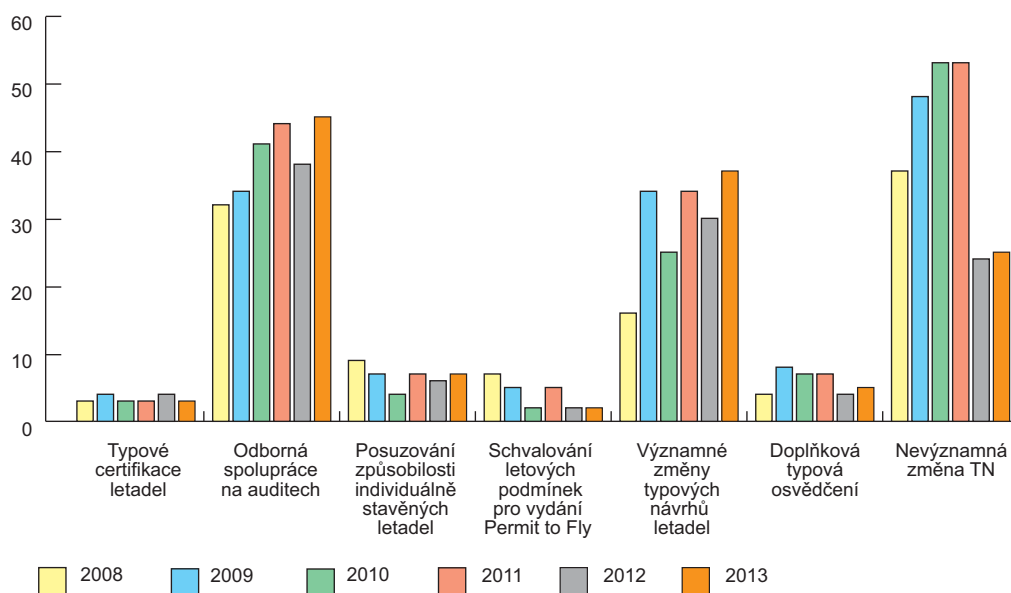
	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet pracovníků	7	8	9	8	8	8

Odbor certifikace a inženýringu (OCI)

Hlavní obsah práce OCI (viz tabulka 1, diagr. 1.) spočíval v posuzování počáteční způsobilosti letadel, výrobků a vybavení, a to jak pro letadla a výrobky transferované pod EASA, tak na letadla dle Annexu II nařízení EK 216/2008. V polovině roku 2013 vstoupil v platnost nový kontrakt s EASA, platný do roku 2018, přičemž původní kontrakt dobíhal do konce roku 2013. Objem úkolů (projektů) prováděných OCI v oblasti způsobilosti leteckých výrobků byl v podstatě shodný s předchozími dvěma roky, kdy došlo k výraznému navýšení projektů. Lze zaznamenat trvalý zvýšený zájem o dovoz historických letadel ze zahraničí, která pak po validování vstupují do leteckého rejstříku jako letadla dle Annex II nařízení EK 216/2008.

Na podzim roku 2013 EASA provedla akreditační audit OCI, jehož výsledkem bylo potvrzení rozsahu schválených certifikačních činností od balónů až po letadla kategorie Commuter. Přitom podle současné evropské legislativy je akreditace ÚCL platná na celém území EU, což vedlo k faktu, že koncem roku obdržel ÚCL dva úkoly vyšetření způsobilosti letadel po jejich konstrukčních změnách i v dalších dvou státech EU.

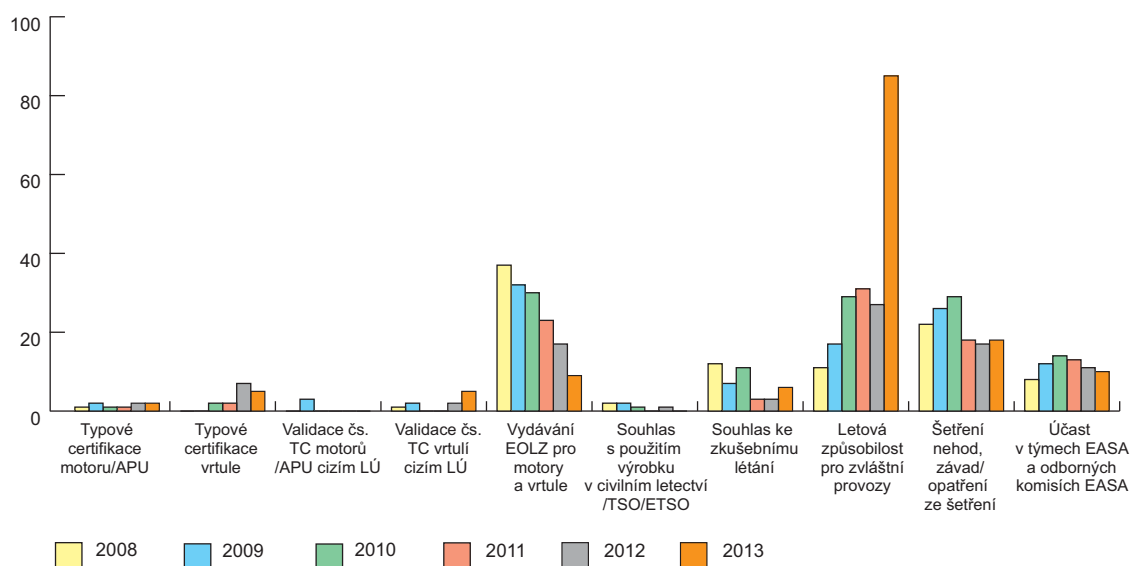
Činnosti							
Rámcově	Podrobně	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Činnost v týmech ST při:	Typové certifikace letadel	3	4	3	3	4	3
	Odborná spolupráce na auditech organizací DOA, POA a UDR	32	34	41	44	38	45
	Posuzování způsobilosti individuálně stavěných letadel	9	7	4	7	6	7
	Schvalování letových podmínek pro vydání Permit to Fly	7	5	2	5	2	2
	Významné změny typových návrhů letadel	16	34	25	34	30	37
	Doplňková typová osvědčení	4	8	7	7	4	5
	Nevýznamná změna TN	37	48	53	53	24	25

Po několik let zpátky je zřejmý nárůst činností spojených s dozorem oprávněných organizací k projektování, rovněž tak i zapojení specialistů OCI do týmů pro dozor nad výrobou a údržbou. Důvodem může být celkový trend EASA, která přesouvá přímý dozor nad leteckou technikou do oblasti dozoru nad oprávněnými organizacemi k příslušným činnostem. Tento způsob práce ale přináší potíže při potřebě okamžitě řešit technické otázky při vývoji a certifikaci leteckých výrobků.

Z dalších činností OCI (tab.2, graf2.) zaznamenala několikanásobný nárůst počtu šetřených případů činností, kterou je posuzování letové způsobilosti pro zvláštní druhy provozu. Tento nárůst je způsoben rostoucím počtem žadatelů (provozovatelů obchodní letecké dopravy), kteří se rozhodli pro své lety využívat zvláštních druhů provozu.

Činnosti							
Rámcově	Podrobně	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Motory, vrtule, APU-Typové certifikace, validace, změny	Typové certifikace motory/APU	1	2	1	1	2	2
	Typové certifikace vrtule	0	0	2	2	7	5
	Validace čs. TC motorů /APU cizím LÚ	0	3	0	0	0	0
	Validace čs. TC vrtulí cizím LÚ	1	2	0	0	2	5
	Vydávání EOLZ pro motory a vrtule	37	32	30	23	17	9
Další specifické činnosti	Souhlas s použitím výrobku v civilním letectví/TSO/ETSO	2	2	1	0	1	0
	Souhlas ke zkušebnímu létání	12	7	11	3	3	6
	Letová způsobilost pro zvláštní provoz	11	17	29	31	27	85
	Šetření nehod, závad/opatření ze šetření	22	26	29	18	17	18
	Účast v týmech EASA a odborných komisích EASA	8	12	14	13	11	10

Koncem roku 2013 se činnost OCI rozrostla o dozor v oblasti výroby letadel, a to v důsledku začlenění referátu výroby do stávající struktury OCI.

Hlavním úkolem OCI bude pro následující období zajistit plnění všech úkolů v oblastech jeho činností, přičemž současně musí dále pokračovat předávání zkušeností mezi specialisty na hraně důchodového věku a novými pracovníky.

System řízení jakosti na ST (SMJ ST)

V průběhu roku 2013 byly vytvořeny dvě nové směrnice-postupy a provedeny změny 31 směrnic. Důvodem byly doplňky a změny předpisů a nařízení a přesun kompetencí mezi referáty/odděleními.

Vnitřní audity byly provedeny v plánovaných termínech. Žádný nález nevyžadoval mimořádné opatření, nápravná opatření byla provedena včas.

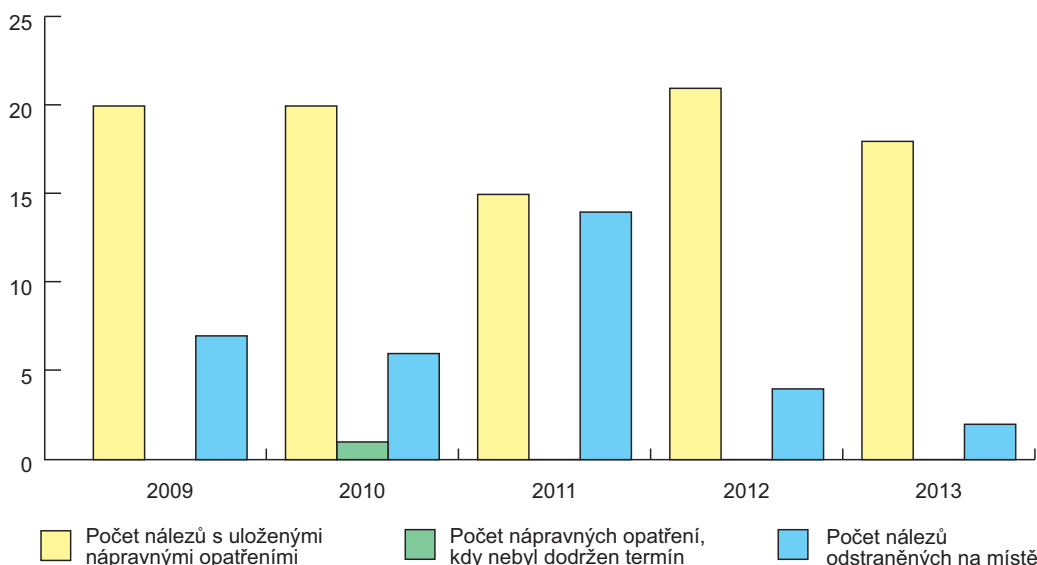
V září proběhl na ST na odboru certifikace a inženýringu EASA akreditační audit s dobrým výsledkem a v říjnu EASA standardizační inspekce AIR, nebyl učiněn žádný nález, který by vyžadoval okamžitou nápravu.

Pracovníci odboru OLZ dále pracovali na zdokonalování, na základě nabytých zkušeností, programů, postupů a hodnocení kontrol zachování letové způsobilosti ACAM, bod M.B.303 Nařízení ES 2042/2003.

V souvislosti se zrušením odboru opravňování organizací dochází k úpravám příruček dotčených odborů, oddělení a referátů.

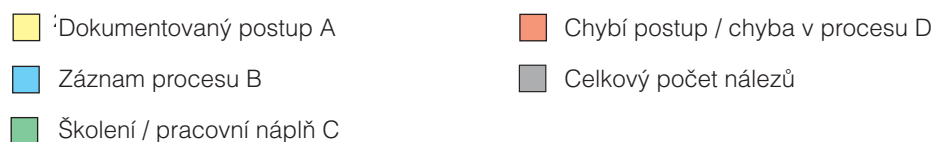
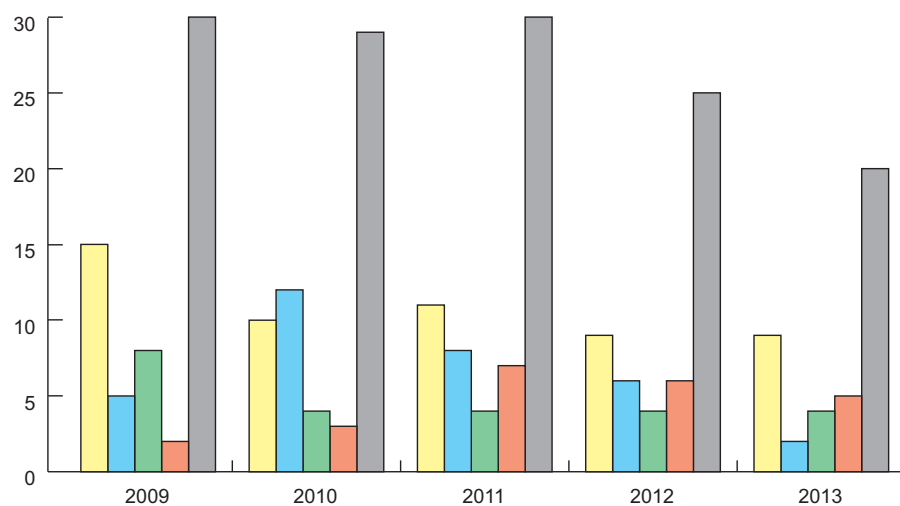
Výsledky interních auditů odborných procesů na ST

	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Počet nálezů s uloženými nápravnými opatřeními	30	20	20	15	21	18
Počet nápravných opatření, kdy nebyl dodržen termín	7	0	1	0	0	0
Počet nálezů odstraněných na místě	1	7	6	14	4	2

Druh nálezů / Rok	Dokumentovaný postup A	Záznam procesu B	Školení / pracovní náplň C	Chybí postup / chyba v procesu D	Celkový počet nálezů
2008	15	5	8	2	30
2009	12	8	6	5	31
2010	10	12	4	3	29
2011	11	8	4	7	30
2012	9	6	4	6	25
2013	9	2	4	5	20

Souhrn rozložení druhů nálezů interních auditů na ST

sekce letových standardů

Rok 2013 byl pro sekci letových standardů rokem stabilizace a optimalizace procesů. Výzvami, kterým byla kromě jiného sekce vystavena, byly činnosti týkající se zajištění vysokých funkcí v orgánech FAB CE, zahájení přípravy společného výkonnostního plánu na druhé referenční období, dozoru v oblasti letišť při provedení opravy RWY 06/24 LKPR a problematika bezpilotních systémů. Pro standardní činnost plnění úkolů vnitrostátního dozorového orgánu a další oblasti jako např. organizační zajištění konzultační skupiny ASM 1, pozice zástupce stálého člena pro jednání správní rady EASA a strategické skupiny EASA pro přípravu regulačního systému, vicepředsedy společného orgánu FAB CE pro výkonnost (FPB) atd. byla využívána pozice ředitele sekce. Činnosti jednotlivých odborů jsou popsány dále.

Odbor navigačních služeb (ONS)

Odbor navigačních služeb (ONS), který v rámci Úřadu pro civilní letectví plní úkoly vnitrostátního dozorového orgánu (NSA) dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 549/2004 a 550/2004, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1070/2009, se v roce 2013 rozhodující mírou podílel na plnění úkolů dohledu nad poskytovateli letových navigačních služeb a organizacemi zajišťujícími uspořádání vzdušného prostoru (ASM), uspořádání toku letového provozu (ATFM) a popřípadě další funkce evropské sítě řízení letového provozu (EATMN) v rámci naplňování požadavků jednotného evropského nebe (SES). Úkoly dohledu a státního dozoru byly mimo již zmíněnou legislativu SES realizovány také v souladu se základním nařízením Evropské agentury pro bezpečnost letectví EASA (nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008, ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1108/2009) a v neposlední řadě také v souladu s národní legislativou, tedy v souladu se zákonem o civilním letectví a jeho prováděcí vyhláškou. Dohled byl inspektory odboru naplňován formou regulačních auditů provozní bezpečnosti, inspekcemi, kontrolami, schvalováním stanovené dokumentace a monitorováním výkonnostních ukazatelů, včetně monitoringu řešení hlášených událostí v ATM dle požadavků prováděcích nařízení EU č. 1034/2011 a 1035/2011.

Organizační struktura odboru navigačních služeb nebyla v průběhu roku 2013 měněna, neboť jednak vycházela z provedeného posouzení dostatečnosti a diferencovanosti lidských zdrojů v roce 2011 a z realizovaného hodnocení lidských zdrojů jednotlivých NSA členských států funkčního bloku vzdušného prostoru „Central Europe“ (FAB CE) v roce 2012, a jednak výkon dohledu a státního dozoru změny nevyžadoval. Strukturu odboru tvořilo po celý rok 2013 celkem 13 tabulkových míst, která byla začleněna do dvou oddělení, oddělení dohledu (6) a oddělení leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie (5). Tato oddělení byla dále podporována samostatnou pozicí, inspektorem - manažerem rozvoje, který byl podřízen přímo řediteli odboru. Podpora manažera rozvoje byla směřována jak do oblasti rozvoje procesů a postupů odboru, implementace požadavků evropské legislativy a spolupráce s vojenskými dozorovými orgány, tak i do oblasti mezinárodních vztahů na evropské úrovni a spolupráce v rámci FAB CE.

Z celkového počtu 13 tabulkových míst odboru bylo na konci roku 2013 obsazeno 11 pracovních pozic kvalifikovanými inspektory, přičemž 2 kvalifikovaní inspekteři v průběhu roku odbor opustili. Jeden nový inspektor zahájil výcvik po nástupu v listopadu 2013 a pro jedno místo inspektora byl v závěru roku 2013 proveden úspěšný nábor a výcvik tohoto inspektora bude započat až v roce 2014 po jeho nástupu k ÚCL. Z důvodu odchodu dvou kvalifikovaných inspektorů byly změněny některé přidělené odpovědnosti tak, aby byl zajištěn dohled po celé sledované období.

Oddělení dohledu ONS bylo takto schopno zajišťovat v průběhu celého roku 2013 dohled s působností dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 a 551/2004 svými inspektory se specializací pro dohled nad poskytováním letových navigačních služeb, ATFM, ASM, nad organizacemi poskytujícími výcvik, nad dodržováním požadavků způsobilosti leteckého personálu – řídicích letového provozu dle nařízení EU č. 805/2011 a v neposlední řadě také nad plněním národního výkonnostního plánu pro první referenční období. Stejně tak i oddělení leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie bylo schopno zajišťovat v průběhu celého roku 2013 dohled s působností dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 552/2004, včetně schvalování způsobilosti leteckých pozemních zařízení dle §16 leteckého zákona. Oddělením byl dále realizován dohled dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 550/2004 pro oblast letecké meteorologie a poskytovatelů komunikačních, navigačních a přehledových služeb, opravňování subjektů dle §17 leteckého zákona, v oblasti způsobilosti bezpečnostních zařízení dle §85d leteckého zákona a také dohled nad způsobilostí a vedením výcviku inženýrsko-technického personálu dle leteckého předpisu L1, dodatek O.

Dokončení nezbytného výcviku k zajištění požadované kompetence a dosažení dostatečné úrovně vycvičenosti personálu odboru po jeho rozsáhlé obměně na počátku roku 2012 s sebou pochopitelně neslo nemalé úsilí při zajišťování řádného výcviku a školení inspektorů, při současném zachování funkčnosti dohledu a státního dozoru. Při těchto činnostech bylo stejně jako v předcházejících letech využíváno možností výcviku v rámci kurzů Institutu letových navigačních služeb v Lucembursku. V roce 2013 se inspekteři odboru zúčastnili celkem 34 kurzů v Lucemburku.

Dohled byl v rámci vzdušného prostoru ČR uplatňován na všechny poskytovatele letových navigačních služeb, zejména na Řízení letového provozu ČR, s.p., Letiště Vodochody a.s., Aircraft Industries, a.s., Letecké služby Hradec Králové, a.s. a Český hydrometeorologický ústav, kteří jsou hlavními poskytovateli letových provozních, meteorologických a CNS služeb. V průběhu roku pokračovaly rozhovory na úrovni států s odpovědnými orgány Spolkové republiky Německo pro zajištění přeshraničního poskytování letových navigačních služeb. Obdobné rozhovory byly v roce 2013 zahájeny také s Polskem. Dokončení jednání na úrovni ministerstev dopravy dotčených států je předpokladem pro vypracování příslušných dohod mezi vnitrostátními dozorovými orgány (NSA).

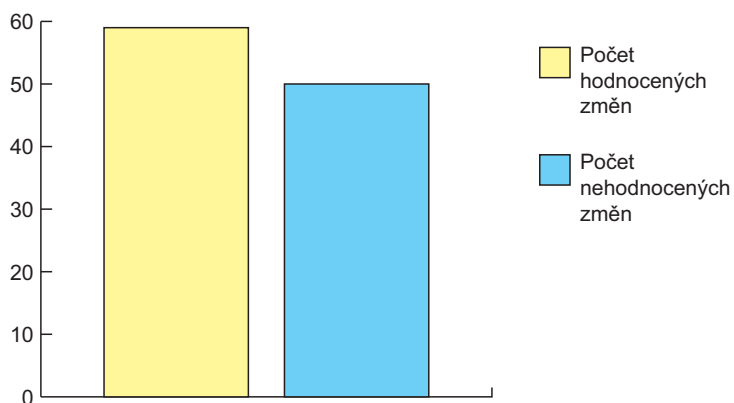
Ačkoliv v průběhu roku 2013 nebyly realizovány žádné certifikační nebo re-certifikační aktivity dle přímo použitelného právního předpisu EU, v souladu se schváleným programem regulatorních auditů provozní bezpečnosti a inspekcí byly v roce 2013 realizovány kontrolní činnosti u poskytovatelů letových navigačních služeb, v rámci kterých bylo prověřováno plnění společných požadavků dle prováděcího nařízení EU č. 1035/2011 a dalších vybraných nařízení EU. Mezi nejčastější zjištění v rámci regulatorních auditů a inspekcí patřily nedostatky v oblasti řízení provozní bezpečnosti a zajištění bezpečnosti poskytovaných služeb. Výsledky dohledové činnosti jsou zevšeobecněny v tabulce níže na konci textu.

V roce 2013 také pokračovalo řešení problematiky osvědčování poskytovatelů letových provozních služeb (ATS) na neřízených letištích (AFIS) a poskytovatelů informací známému provozu na letištích, kde nejsou poskytovány žádné ATS. V souladu se stanoveným harmonogramem byla k 8. 1. 2013 schválena změna vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 108/1997 Sb., kterou se provádí zákon č. 49/1997 Sb., o civilním letectví. V návaznosti na tuto změnu byla ke dni 27. 4. 2013 vydána změna leteckého předpisu L 11 č. 5/ČR, kterou se změnil Dodatek N a nově se zavedl Dodatek S. Na základě těchto skutečností byl vydán dne 11. 7. 2013 letecký oběžník AIC C 13/13, stanovující postup pro provozovatele neřízených letišť publikovaných do této doby jako letiště poskytující AFIS. Na základě dobrovolného rozhodnutí se pro poskytování služby AFIS rozhodly letiště Kunovice, Hradec Králové, Mnichovo Hradiště, České Budějovice, Plzeň-Líně, Letňany a Olomouc. Ostatní neřízená letiště (celkem 79) se rozhodla pro poskytování informací známému provozu dle Dodatku S. Na základě této skutečnosti bylo v září 2013 s těmito letišti zahájeno správní řízení, jehož výsledkem bylo rozhodnutí ÚCL z moci úřední, z něhož vyplývá, že jsou tito provozovatelé oprávněni poskytovat informace známému provozu v letištní provozní zóně (ATZ) v českém, popřípadě i anglickém jazyce, v souladu s Dodatkem S leteckého předpisu L 11. Z celkového počtu 7 výše uvedených letišť, která se rozhodla k poskytování ATS v rozsahu AFIS, byli již osvědčeni a pověřeni poskytovateli Aircraft Industries, a.s. a Letecké služby Hradec Králové, a.s., kteří poskytují AFIS na letištích Kunovice (LKKU) a Hradec Králové (LCHK). Dokončení procesu certifikace je plánováno na rok 2014.

Při realizaci dohledu v roce 2013 byly zohledňovány všechny složky funkčního systému (personál, postupy a zařízení). Za tímto účelem byla zavedena již v roce 2012 směrnice ÚCL „Dohled nad provozní bezpečností změn funkčních systémů“ s datem účinnosti od 1. 1. 2013. V průběhu roku 2013 bylo poskytovateli letových navigačních služeb notifikováno celkem 109 změn funkčních systémů. Z tohoto počtu bylo 59 změn určeno k hodnocení argumentů bezpečnosti a schválení změny inspektory ÚCL.

Hodnocení změn FS v roce 2013	
Počet oznámených změn FS	109
Počet hodnocených změn	59
Počet nehodnocených změn	50

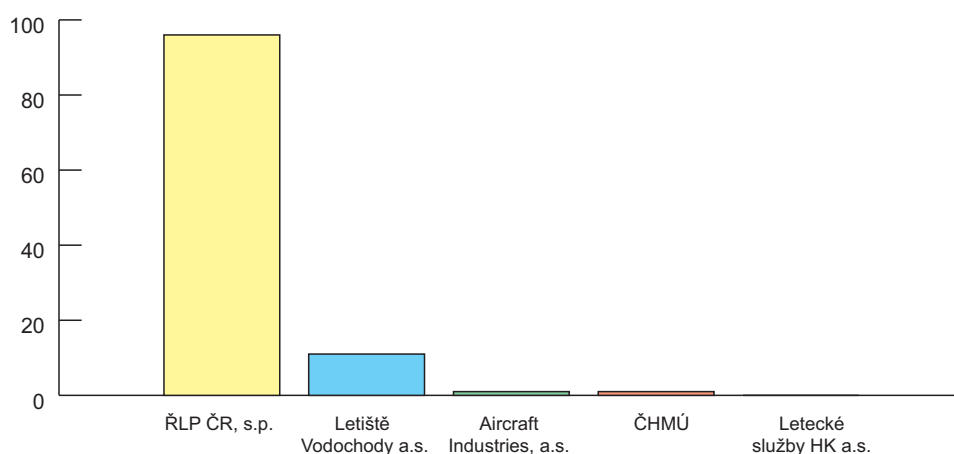
Poměr změn FS zařazených do hodnocení inspektory ÚCL a nehodnocených změn FS v roce 2013

Dohled nad provozní bezpečností změn funkčních systémů v roce 2013

Poskytovatelé LNS	ŘLP ČR, s.p.	Letiště Vodochody a.s.	Aircraft Industries, a.s.	ČHMÚ	Letecké služby HK a.s.
Počet oznámených změn FS	96	11	1	1	0
Počet hodnocených změn	54	5	0	0	0

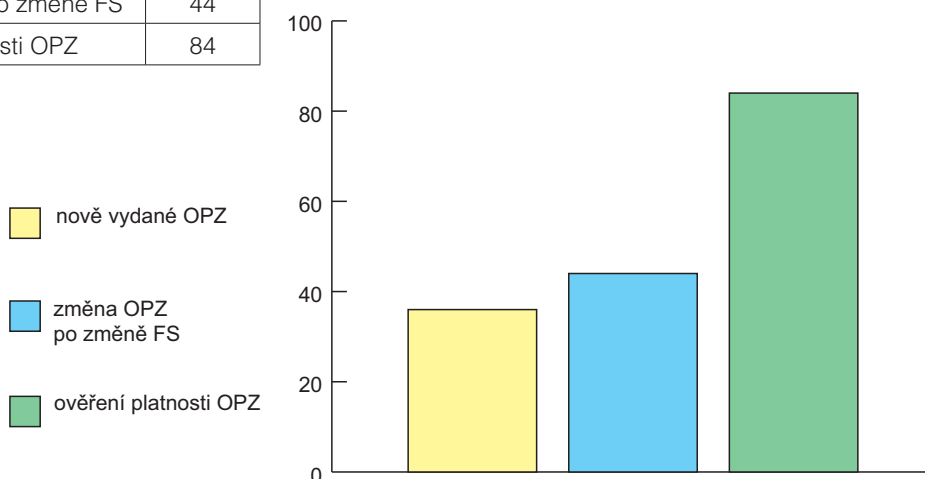
Poměr oznámených změn FS v roce 2013 podle poskytovatelů LNS

Náležitá pozornost byla v roce 2013 věnována inspektory odboru také státnímu dozoru nad způsobilostí leteckých pozemních zařízení (LPZ), spolu s dohledem nad zajišťováním interoperability dotčených ATM systémů, s ohledem na jejich integraci do evropské sítě řízení letového provozu, jakožto jedné z rozhodujících složek funkčního systému. Tato oblast byla dozorována jednak v souladu s ustanovením § 16 zákona č. 49/1997, kdy inspektoři ověřili a posoudili celkem 164 LPZ, a jednak v souladu s nařízením EU o interoperabilitě. Z celkového počtu ověřených LPZ bylo vydáno 36 nových osvědčení provozní způsobilosti (OPZ), u 44 LPZ byla ověřena způsobilost po funkční změně a zbylá LPZ byla posuzována v rámci prodlužování časové platnosti jejich OPZ nebo v rámci vyřazování LPZ z provozního využití. V oblasti prokázání zajištění interoperability ATM systémů lze konstatovat, že oproti minulým letům bylo v roce 2013 hlavní úsilí zaměřeno na kvalitu dokladových dokumentů prokazujících shodu s požadavky a prováděcími pravidly, které byly předkládány jednotlivými poskytovateli letových navigačních služeb. Nově bylo posouzeno celkem 34 Prohlášení o ověření systémů (Declaration of Verification – DoV), včetně souborů technických dokumentací. Z tohoto počtu nebyla dvě DoV akceptována z důvodu shledání vad.

Ověření způsobilosti LPZ v roce 2013	
Počet ověřených LPZ	164
- z toho nově vydaných OPZ	36
- z toho změna OPZ po změně FS	44
- z toho ověření platnosti OPZ	84

Počet nově vydaných, změněných a ověřených OPZ v roce 2013

V roce 2013 byl realizován regulatorní dohled nad organizacemi zajišťujícími výcvik ATCO a to jak v rámci regulatorních auditů provozní bezpečnosti a inspekci, tak i při dalších dohledových činnostech. Dohled výcviku zahrnoval všechny typy (vstupní výcvik, místní, průběžný, zdokonalovací a obnovovací výcvik). V průběhu roku 2013 bylo vydáno 207 osvědčení o odborné způsobilosti ATCO a 25 osvědčení o odborné způsobilosti OJTI. Podle nařízení EK (EU) č. 805/2011 bylo schváleno 27 examinátorů pro provádění zkoušek vstupního, místního, průběžného a OJTI výcviku. Současně bylo v průběhu roku vydáno celkem 37 rozhodnutí ÚCL v rámci správních řízení ke schválení stanovené výcvikové dokumentace.

Inspektoři odboru prováděli standardní dohled nad procesy výcviku a zkoušení inženýrsko-technických pracovníků (ATSEP). Ve třech případech byl proveden standardní schvalovací proces výcvikové dokumentace a třikrát byly schvalovány změny vyvolané provozními potřebami u jednotlivých provozovatelů. Pro zefektivnění a zajištění vysoké úrovně náročnosti a odbornosti byli v souladu s leteckým předpisem L1 pověřováni nejzkušenější pracovníci poskytovatelů výkonem funkcí examinátora a v souladu se zák. č. 49/1997 Sb. i funkcí odborného dozoru.

Pracovníci odboru podpořili zavedení systému spravedlivého hodnocení událostí v letovém provozu, tzv. Just Culture v rámci ŘLP ČR, s.p., kdy bylo společně odsouhlaseno schéma definující, co je považováno za událost posuzovanou v rámci Just Culture a co je považováno za hrubé porušení pravidel a postupů. Tato podpora byla vyjádřena i deklarací ÚCL k zavedení spravedlivého hodnocení (JC) u ŘLP ČR, s.p.

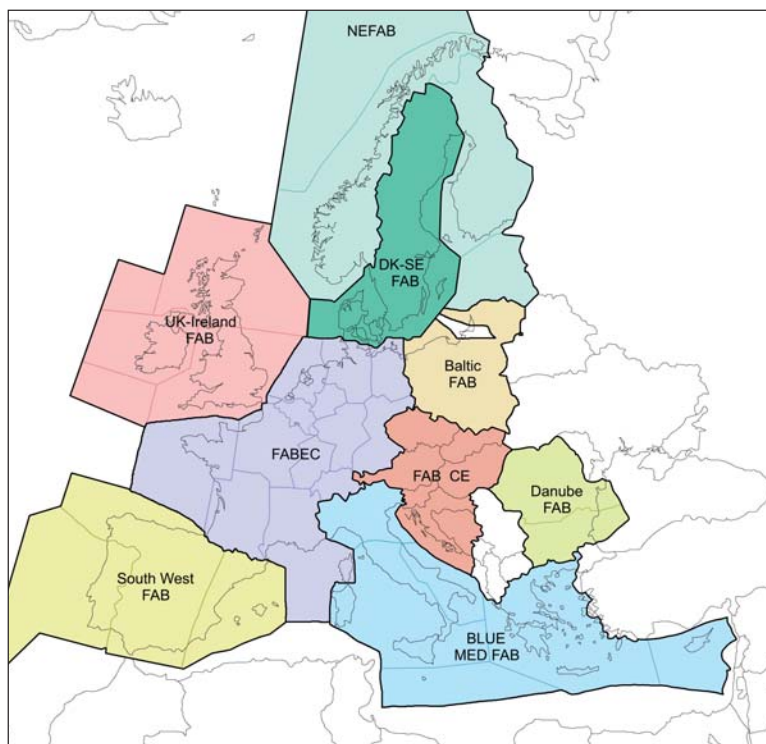
V rámci plnění národního výkonnostního plánu v ATM pro první referenční období (2012-14) byla vypracována národní monitorovací zpráva NSA, jejímž cílem bylo vyhodnocení dozoru v oblastech výkonnosti stanovených tímto výkonnostním plánem. V závěru roku byly nastaveny koordinační procesy mezi ÚCL, ÚZPLN a ŘLP ČR, s.p. týkající se hlášení událostí s cílem harmonizace vstupů pro vyhodnocování klíčových ukazatelů výkonnostního plánu.

V průběhu roku 2013 byla již zahájena příprava návrhu společného výkonnostního plánu členských států FAB CE pro druhé referenční období (2015-19), který bude finalizován a následně odeslán na Evropskou komisi v roce 2014. Tyto aktivity byly harmonizovány a koordinovány na mezinárodní úrovni nově vzniklou entitou „FAB CE Performance Body“ (FPB).

V rámci harmonizace postupů s požadavky právních předpisů EU byla aktualizována většina postupů odboru a u těch, které jsou využívány jako přijatelné způsoby průkazu (AMC), byly jejich nové verze opět zveřejněny na webových stránkách ÚCL. V roce 2013 byly dokončeny práce na vypracování Příručky NSA, jejímž cílem je poskytnout přehled o personálu, úkolech, procesech a postupech odboru navigačních služeb. Během roku 2013 se podařilo zkonsolidovat a zkvalitnit proces dohledu nad bezpečným poskytováním letových navigač-

ních služeb, což bylo potvrzeno i na straně poskytovatelů ATM/ANS. Podařilo se zavést do praxe proces dohledu nad změnami funkčních systémů, jehož hloubka definice umožňuje nejen samotné posouzení konkrétních změn funkčních systémů ATM/ANS, ale poskytuje také věrný obraz o fungování systémů řízení bezpečnosti daného poskytovatele. Vzájemný a partnerský dialog při realizaci tohoto procesu mezi NSA a konkrétními poskytovateli posílil odbornou prestiž personálu NSA a zkvalitnil vztahy mezi oběma stranami.

V oblasti rozvoje systému řízení odboru ve smyslu NSA, dle definic Plánu rozvoje ONS na rok 2013, bylo zlepšeno několik jeho komponent (databáze náleží a událostí v ATM, zadávání úkolů, porady a plánování, projektové řízení), které však pro své plné využití potřebují zasazení do jednotného systému. Jelikož je informační zabezpečení velmi důležitým předpokladem pro úspěšnou realizaci jakéhokoliv projektu, bude vytvoření jednotné platformy systému řízení (Management System) i nadále jedním z hlavních cílů plánu rozvoje ONS pro rok 2014. Rozvojové projekty, které nebyly dokončeny v roce 2013, a projekty, které byly průběžně rozšířeny, byly revidovány, opět posouzeny a zapracovány do plánu rozvoje ONS na rok 2014.

Inspektoři odboru, včetně ředitele sekce, se v roce 2013 zapojovali také do činností odborných komisí v ČR (Mezirezortní navigační komise, Rada uživatelů meteorologických služeb) a v zahraničí. Na mezinárodní úrovni se jednalo především o zapojení do pracovních skupin v rámci koordinační platformy vnitrostátních dozorových orgánů členských států EU „NSA Coordination Platform“ a do činností koordinačního výboru vnitrostátních dozorových orgánů členských států FAB CE („NSA Coordination Committee“). V rámci koordinační platformy na úrovni EU bylo využíváno sdílení dostupných zkušeností a odborných znalostí NSA v pracovních skupinách pro výkonnostní plány, pro interoperabilitu a pro realizaci bezpečnostního dohledu s cílem zapracování vhodných a již osvědčených postupů a přístupů do procesů odboru. Mezi další zahraniční aktivity na úrovni EU patřila aktivní účast inspektorů na jednáních EUROCONTROL pro oblast evropské sítě managementu letového provozu. Sem bezesporu patří jednání „CNS Infrastructure Team“ (CNS-T), „AIM/SWIM Team“ (AIM/SWIM), „ASM Sub-Group“ (ASMSG) a „Network Operations Team“ (NETOPS). V průběhu roku 2013 pokračovaly také aktivity na zajištění přímé podpory EUROCONTROL v rámci plnění harmonizačních úkolů a implementace některých nařízení EU v ČR. Pracovníci odboru se také aktivně podíleli na vypracování národního stanoviska k legislativní iniciativě Komise EU pracovně nazvané SES 2+, které bylo harmonizováno na úrovni Ministerstva dopravy ČR. V rámci připomínkových řízení byly také posouzeny nové návrhy nařízení a přijatelných způsobů průkazu vypracovaných EASA pro oblasti způsobilosti ATCO a dohledu nad poskytováním ATM/ANS. V rámci spolupráce s EASA, Ministerstvem dopravy, ÚZPLN a s ŘLP ČR, s.p. byly také vypracovány dotazníky k hodnocení efektivnosti řízení bezpečnosti (EoSM), implementace spravedlivého hodnocení (Just Culture) a zavedení společného hodnocení závažnosti událostí v ATM (RAT methodology) na úrovni státu a ŘLP ČR, s.p.

Rok 2013 znamenal pro pracovníky odboru také velké úsilí směřované na mezinárodní úrovni do oblastí úzké spolupráce a kooperace vnitrostátních dozorových orgánů (NSA) členských států FAB CE, neboť Česká republika předsedala v roce 2013 koordinačnímu výboru dotčených NSA (NSA Coordination Committee – NSA CC), a tak vlastně řídila společné činnosti a aktivity realizované na základě uzavřené dohody „National Supervisory Authority Cooperation Agreement“ tímto koordinačním výborem. Pracovníci odboru se také aktivně zapojili do spolupráce v rámci pracovních skupin NSA CC, které byly vytvořeny podle jednotlivých specializací a oblastí spolupráce. Úspěšné a aktivní řízení NSA CC přispělo k formalizaci mandátu NSA CC (Terms of Reference),

sekce letových standardů

k realizaci revize bezpečnostní studie FAB CE, k zahájení a koordinaci podpory ze strany Eurocontrol pro FAB CE, k vytvoření datového úložiště (dle Dohody o spolupráci mezi FAB CE NSA čl. 14) s využitím „One Sky Team Platform“, k iniciaci studie lidských zdrojů na úrovni FAB CE, k definování společné bezpečnostní politiky NSA členských států FAB CE („FAB CE NSAs Safety Policy“) a v neposlední řadě také k iniciaci změny Dodatku 1 k Dohodě o spolupráci mezi FAB CE NSA.

Oblast spolupráce a kooperace v rámci vnitrostátních dozorových orgánů členských států FAB CE nabyla na významu po zřízení FAB na konci roku 2012 a na základě zkušeností z roku 2013 bylo vyhodnoceno, že další vývoj v této oblasti vyžaduje posílení oblasti lidských zdrojů na straně odboru navigačních služeb. Zejména očekávané aktivity k naplňování výkonnostních cílů v rámci společného výkonnostního plánu a harmonizace podmínek a požadavků pro oblast lidských zdrojů budou vyžadovat v roce 2014 zvýšené úsilí.

Další platformou v rámci FAB CE, kde se zástupci odboru aktivně zapojili do činnosti, byl koordinační výbor JCMACC („Joint Civil-Military Airspace Coordination Committee“), který byl vytvořen pro zajištění efektivní platformy pro civilně-vojenskou spolupráci v rámci FAB CE, zejména s ohledem na efektivní využívání vzdušného prostoru. Výstupy z práce tohoto výboru jsou také podkladem pro vypracování společného výkonnostního plánu pro druhé referenční období.

Oblast civilně-vojenské spolupráce byla v roce 2013 také rozvíjena na národní úrovni ve formě činnosti strategického orgánu pro ASM (ASM-1) nebo činnosti koncepční skupiny ASM, kde byla tato spolupráce rozšířena o další zástupce uživatelů vzdušného prostoru. Byly taktéž realizovány činnosti směřující k zajištění maximálního možného souladu vojenských stanovišť poskytujících letové navigační služby civilnímu letovému provozu, se společnými požadavky SES. K tomu byla zahájena činnost společného pracovního týmu.

V oblasti uspořádání vzdušného prostoru (ASM) bylo v roce 2013 realizováno několik činností na úrovni strategického orgánu ASM-1 a koncepční skupiny ASM s cílem optimalizovat a zefektivnit transparentní využívání vzdušného prostoru ČR všemi oprávněnými uživateli. K tomu byla odborem navigačních služeb realizována následující rozhodnutí a opatření obecné povahy, v rámci správních řízení dle zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu:

a) Rozhodnutí o povolení letové činnosti v zakázaném prostoru:

Povolení do LKP1	5
Povolení do LKP2	1
Povolení do LKP8	4
Povolení do LKP9	1
Celkem	11

b) Opatření obecné povahy k využití vzdušného prostoru:

SPISOVÁ ZNAČKA	DŮVOD	POZNÁMKY
ASM_OOP_1_2013	Voj. cvičení PJE NDJ Klatovy	zamítnuto
ASM_OOP_2_2013	Voj. cvičení RAMSTEIN ROVER 2013	
ASM_OOP_3_2013	Voj. cvičení PJE NDJ Klatovy 2013	
ASM_OOP_4_2013	Smetanova Litomyšl 2013	
ASM_OOP_5_2013	Mistrovství ČR v PJE	
ASM_OOP_6_2013	Voj. cvičení PJE (HALO-HAHO)	
ASM_OOP_7_2013	Rozdělení vzdušného prostoru České republiky od 1. 10. 2013	Regulace vzdušného prostoru: TMA LKTB a LKMT, zrušení CTR a TMA LKPO
ASM_OOP_8_2013	Long Wave 2013	

V souladu s rozšířenou působností Evropské agentury pro bezpečnost letectví (EASA) pro oblast dohledu nad poskytovateli letových navigačních služeb a uspořádání letového provozu (ANS/ATM), provedla v roce 2012 EASA v ČR normalizační inspekci této oblasti. Příčiny zjištěných nálezů byly analyzovány a k jejich odstranění byl po odborné konzultaci se všemi zainteresovanými stranami přijat národní plán nápravných opatření, který byl z velké části v roce 2013 realizován. Pro další období zbývá dokončit zejména implementaci opatření v oblasti dohledu nad přeshraničním poskytováním letových navigačních služeb, dále v oblasti dohledu nad poskytováním letových provozních služeb vojenskými stanovišti civilnímu letovému provozu a dokončit osvědčení a pověření zbývajících poskytovatelů AFIS.

Hlavní aktivity odboru v oblasti dohledu v roce 2013:

Druh prováděné činnosti	Počet
Re-certifikační audity poskytovatelů letových navigačních služeb	0
- z toho certifikační/re-certifikační audity u poskytovatelů ANSP mimo AFIS	0
- z toho certifikační/re-certifikační audity u poskytovatelů AFIS	0
Regulatorní audity provozní bezpečnosti dle PNK (EU) 1034/2011 u poskytovatelů LNS	11
- z toho stanoviště a organizační útvary ŘLP ČR, s.p.	6
- z toho stanoviště a pracoviště na továrních letištích (Vodochody, Kunovice)	3
- z toho na pracovištích ČHMÚ	2
Inspekce dle PNK (EU) 1035/2011 u poskytovatelů LNS	4/2*
- z toho stanoviště ŘLP ČR, s.p.	2/1*
- z toho stanoviště ATS na továrních letištích (Vodochody, Kunovice)	1/1*
- z toho ostatní poskytovatelé (ČHMÚ)	1
Dohled nad činnostmi stanovišť AFIS	3
- regulatorní audity a inspekce stanovišť AFIS	0
- monitoring stanovišť AFIS, podpora regulátora stanovištím AFIS	3
- správní řízení s provozovateli neřizených letišť (mimo AFIS)	79
Dohled nad způsobilostí leteckého pozemního personálu	302
- certifikace Organizací poskytujících výcvik dle NK (EU) 805/2011	0
- vydaná osvědčení ATCO	207
- vydaná osvědčení OJTI	25
- vydaná osvědčení EXAM	27
- schvalování výcvikové dokumentace ATCO	37
- schvalování výcvikové dokumentace ATSEP	6
Zkoušky signalistů	43
- z toho nově přezkoušení signalisté (nová osvědčení)	38
- z toho přezkoušení signalisté po uplynutí doby (prodloužení platnosti osvědčení)	5
- z toho zrušení platnosti osvědčení signalisty	0
Osvědčování provozní způsobilosti LPZ	164
- z toho nově osvědčená (nové vydání OPZ)	36
- z toho ověření způsobilosti LPZ po funkční změně	44
- z toho ověření způsobilosti po uplynutí doby (prodloužení platnosti OPZ nebo vyřazení LPZ)	84

* Mimořádná inspekce

sekce letových standardů

Druh prováděné činnosti	Počet
Notifikované změny FS	109
- z toho změny FS zařazené do procesu hodnocení argumentů bezpečnosti a schválení změny	59
- z toho změny FS nezařazené do procesu hodnocení argumentů bezpečnosti	50
Dohled nad plněním požadavků interoperability	34
- z toho akceptovaná Prohlášení o ověření systémů (DoV)	32
- z toho odmítnutí akceptace Prohlášení o ověření systémů (DoV)	2
Oprávnění společností dle §17 leteckého zákona	24
- z toho nově auditované a oprávněné společnosti (nové vydání Oprávnění)	5
- z toho auditované společnosti po uplynutí doby (prodloužení platnosti Oprávnění)	19
- z toho zrušení platnosti Oprávnění	0
- z toho neudělení Oprávnění	0
Osvědčení způsobilosti technických prostředků nebo bezpečnostních zařízení	27
- z toho nově osvědčená (nové vydání OTeZ)	27
- z toho osvědčení způsobilosti po uplynutí doby (prodloužení platnosti OTeZ)	0
Regulace užívání vzdušného prostoru ČR	19
- z toho opatření obecné povahy k rozdělení vzdušného prostoru ČR	1
- z toho opatření obecné povahy v rámci využití vzdušného prostoru – dočasné vyhrazení prostoru	7
- z rozhodnutí o povolení letové činnosti v zakázaném prostoru	11

Druh prováděné činnosti	Počet
Nálezy v rámci regulatorních auditů a inspekcí	117
Neshody	68
- z toho neshody v oblasti technické a provozní způsobilosti a schopnosti, včetně implementace IR	5
- z toho neshody v oblasti organizační struktury a řízení	4
- z toho neshody v oblasti řízení provozní bezpečnosti a kvality	10
- z toho neshody v oblasti ochrany před protiprávními činy	0
- z toho neshody v oblasti lidských zdrojů, včetně výcviku ATCO a dohledu nad TO	9
- z toho neshody v oblasti finančního zajištění	0
- z toho neshody v oblasti odpovědnosti a pojistného krytí	0
- z toho neshody v oblasti kvality služeb	3
- z toho neshody v oblasti požadavků na podávání zpráv	0
- z toho neshody v oblasti vlastnictví	0
- z toho neshody v oblasti otevřeného a transparentního poskytování služeb	0
- z toho neshody v oblasti provozní bezpečnosti služeb	13
- z toho neshody v oblasti pracovních metod a provozních postupů	1
- z toho neshody v oblasti plnění nápravných opatření	7
- z toho neshody v oblasti ATFM	1
- z toho neshody v oblasti ASM	0
- z toho neshody v oblasti plnění ADQI	5
- z toho ostatní neshody	10
Pozorování	49

Odbor letišť a leteckých staveb (OLS)

Odbor je dle struktury sekce rozčleněn na oddělení letišť a referát letecký stavební úřad.

Oddělení letišť (OL)

Oddělení letišť dozoruje činnosti, jež jsou regulovány především částí čtvrtou (Letiště a letecké stavby) zákona č. 49/1997 Sb. o civilním letectví a o změně a doplnění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání, ve znění pozdějších předpisů. Pro rok 2013 byly oddělením letišť stanoveny následující priority:

Stěžejním úkolem celého odboru bylo zprovoznění opravené RWY 06/24 v celé délce na veřejném mezinárodním letišti Praha-Ruzyně (LKPR) a s tím související provoz RWY 12/30 ve zkrácené délce po dobu uzavření RWY 06/24. Povrch RWY 06/24 byl ze 2/3 její délky vybourán a nahrazen novým cementobetonovým krytem, který splňuje veškeré požadavky Předpisu L14 Letiště (únosnost, brzdné účinky, atd.). S ohledem na uzavření RWY 06/24 bylo rozhodnuto o současné implementaci nového systému ovládání a monitorování AMS 3. Na tomto systému byly úspěšně provedeny veškeré zkoušky související i se schváleným rozsahem provozu na LKPR (zahrnující též provoz za nízkých dohledností) a systém byl v říjnu uveden do provozu. Pracovníci oddělení letišť se účastnili přípravných jednání, z pozice státního dozoru místních šetření v rámci kontrolních dnů a v konečné fázi byli účastní úspěšnému završení a uvedení RWY 06/24 i se systémem AMS 3 do plného provozu.

Další problematikou, kterou se oddělení letišť v rámci výkonu své činnosti zabývalo, bylo prodloužení osvědčení veřejných mezinárodních letišť. Osvědčení byla prodloužena letišti Brno-Tuřany, Karlovy Vary, Mnichovo Hradiště, Ostrava-Mošnov, Pardubice a Praha-Ruzyně. V rámci procesu osvědčování se oddělení letišť zaměřilo zejména na problematiku aktualizace letištní příručky ve shodě s příslušnými předpisy a zpětné vazby z provedených interních auditů v problematických oblastech letištního provozu.

V průběhu roku 2013 bylo provedeno celkem 77 kontrol letišť kategorie VFR/VFR noc a 47 kontrol heliportů. Kontroly probíhaly průběžně v období od 16. 4. do 20. 9. 2013. Na letištích kategorie IFR (Karlovy Vary, Ostrava-Mošnov, Brno-Tuřany, Vodochody, Pardubice, Kunovice) bylo provedeno 6 kontrol. Na letišti Praha-Ruzyně byly prováděny kontroly průběžně a jejich četnost vycházela především z kontroly plnění opatření z provozních omezení při provádění oprav RWY 12/30 a rekonstrukce RWY 06/24.

Z dlouhodobého srovnání vycházejícího ze statistiky z let 2000 – 2013 lze konstatovat, že provozní stav letišť kategorie VFR se stabilizoval na přijatelné úrovni a mezi jednotlivými letišti již nejsou výrazné rozdíly. Kontrolní činnost pracovníků oddělení letišť se v tomto roce zaměřila zejména na plnění podmínek Pohotovostních plánů letišť a na „osvětu“ související se změnami poskytovaných služeb s ohledem na nový právní rámec. Provozní stav heliportů HEMS pro VFR den je u všech kontrolovaných heliportů vyhovující a nejsou zaznamenány závažné provozní neshody. Heliporty HEMS pro VFR/noc, které nemají platný protokol z letového ověření, jsou uvedeny do režimu VFR/den.

Další činností, která byla oddělením letišť v průběhu roku 2013 řešena, byla správní řízení týkající se nevyjasněných majetkových poměrů na jednotlivých letištích v ČR. Tato činnost v současné době není právně stabilizována a vedla i k účasti v pracovní skupině, jejímž cílem je stanovit dlouhodobě udržitelný systémový přístup v této oblasti.

V roce 2013 se pracovníci oddělení letišť operativně účastnili pracovních jednání na bázi Local runway/apron safety týmů na všech certifikovaných letištích v ČR (na letištích Ostrava-Mošnov a Praha-Ruzyně též se zaměřením na problematiku provozu za nízkých dohledností). Ve spolupráci s provozovateli letišť Brno-Tuřany, Ostrava-Mošnov a Praha-Ruzyně byla dokončena správní řízení, jejichž cílem je schválení provozu jednotlivých kritických typů letadel na těchto letištích v rámci programu NLA (nová velkokapacitní letadla). Navržené postupy byly na předemných letištích postupně zavedeny a vyhodnoceny.

Pracovníci oddělení letišť i nadále zajišťují státní odborný dozor v oblasti leteckých staveb, vykonávají jejich územní ochranu, spolupracují s ostatními odbory Úřadu pro civilní letectví v rámci závazných stanovisek ke společné problematice a zajišťují vydávání Osvědčení typové způsobilosti OTZ na letecká pozemní zařízení spadající do odstavce 3. 1. a 3. 2. Přílohy 1 části A vyhlášky č. 108/1997 Sb.

Prioritní oblastí činností oddělení letišť zůstává i nadále zajištění státního dozoru v oblasti leteckých staveb. V návaznosti na aktivity EASA v oblasti připravované změny regulace se oddělení věnuje přípravným krokům pro implementaci nových pravidel v prostředí České republiky. S ohledem na průběžné novelizace příslušné legislativy a postupů došlo k dílčím úpravám v dozorové činnosti i v oblasti povolovacích řízení v ochranných pásmech.

Přehled činností oddělení za rok 2013

Dotčený orgán státní správy (vyjádření k územním či stavebním řízením)	4392 podání vyřízeno
Inspekční činnost na letištích a heliportech	156
- z toho veřejná vnitrostátní letiště	77
- z toho neveřejná vnitrostátní letiště a heliporty	61
- z toho veřejná mezinárodní letiště	6
- z toho neveřejná mezinárodní letiště	12
Následné inspekce u závažných nálezů	4
Účast na místních šetřeních	18
- leteckých staveb	7
- u neleteckých staveb	11
Účast na kontrolně ověřovacích letech ŘLP ČR, s.p.	3
Správní řízení vedená dle LZ	54
- z toho Povolení provozovat letiště	7
- z toho Stanovení druhu letiště	3
- z toho Povolení provozovat heliport	3
- z toho Stanovení druhu heliportu	2
- z toho Stavby a činnosti v/mimo OP	10
- z toho Osvědčení způsobilosti letiště	6
- z toho Osvědčení typové způsobilosti OTZ na LPZ	23
Zapojení pracovníků do odborných komisí v ČR	20
- RWY SAFETY	9
- PŘÍPRAVA LEGISLATIVY	5
- APRON SAFETY	6
Pedagogická činnost pracovníků OL – diplomové práce	9

Letecký stavební úřad (LSÚ)

Referát letecký stavební úřad (LSÚ) úzce spolupracuje s oddělením letišť a oddělením leteckých zařízení, interoperability a letecké meteorologie, které jsou ve smyslu správního řádu dotčenými orgány a jejichž závazná stanoviska jsou podkladem pro rozhodnutí vydávaná LSÚ.

Přehled řízení LSÚ za rok 2013	
Počet přijatých podání	1187
Vydaná rozhodnutí nebo souhlasy:	154
- z toho Stavební povolení	26
- z toho Změna stavby před jejím dokončením	19
- z toho Dodatečné povolení stavby	4
- z toho Souhlas s provedením ohlášené stavby	26
- z toho Souhlas se změnou užívání stavby	6
- z toho Předčasné užívání stavby	10
- z toho Zkušební provoz	7
- z toho Kolaudační souhlas	30
- z toho Kolaudační rozhodnutí	1
- z toho Souhlas s užíváním stavby	20
- z toho Souhlas s odstraněním stavby	2
- z toho Souhlas o využití pozemků	3
Provedené kontrolní prohlídky staveb	127
Osvědčení o existenci stavby	11
Osvědčení o neexistenci stavby	6
Opatření obecné povahy – zřízená OP leteckých staveb	6
Návrh opatření obecné povahy	6
Vedená přestupková řízení	1

Mezi nejdůležitější stavby zastřešené leteckým stavebním úřadem patřila opětovně generální oprava RWY 06/24 v celé délce na letišti Praha-Ruzyně, generální oprava části TWY A a TWY B na letišti Brno-Tuřany, rozvoj letiště Moravská Třebová (v rozsahu úprava a rozšíření dráhového systému, vybudování nového palivového hospodářství), vybudování heliportu Krajské nemocnice v Liberci, výstavba hangáru a dalších objektů letiště Roudnice nad Labem, dokončení a kolaudace Muzea letectví v Mladé Boleslavi, zprovoznění nové čerpací stanice v Mladé Boleslavi, rozvoj letiště Točná (nové hangáry, heliport, palivové hospodářství, ochranná pásma), rozvoj letiště Frýdlant nad Ostravicí (nové hangáry) a rozvoj letiště Hradec Králové (školící středisko).

Mezi další významnou agendu referátu LSÚ patří též aktuálně projednávaná problematika ochranných hlukových pásem letiště Vodochody (zejména pak prvotní zpracování námitek/připomínek) a příprava návrhů včetně vlastního zřízení cestou opatření obecné povahy ochranných pásem letišť Sazená, Hranice na Moravě, Vodochody a ochranná pásma zařízení ŘLP ČR, s.p., v koordinaci s oddělením LPZ.

Odbor standardizace a regulace (REG)

Spektrum činností odboru REG se již dlouhodobě vyvíjí s ohledem na prioritu témat řešených ÚCL a vývoj regulačních rámců civilního letectví, které se přímo dotýkají České republiky. Předpisová činnost odboru, která je stěžejní činností odboru, je v důsledku těchto hledisek spojená s potřebou neustálého přizpůsobování národních předpisů a postupů. Hlavními důvody těchto změn je plnění závazků vůči Mezinárodní organizaci pro civilní letectví (ICAO), Evropské unii (EU), Evropské agentuře pro bezpečnost letectví (EASA) a organizaci EUROCONTROL formou implementace jimi uvolňovaných regulačních materiálů a současně snaha odboru o zlepšení orientace veřejnosti ve stále složitějším a neustále se měnícím regulačním rámci civilního letectví.

Vedle předpisové činnosti zajišťuje odbor REG agendu bezpilotních systémů, agendu vnějších vztahů a vede dokumentační středisko, sloužící nejen ÚCL, ale i jiným subjektům státní správy i veřejnosti.

Předpisová činnost

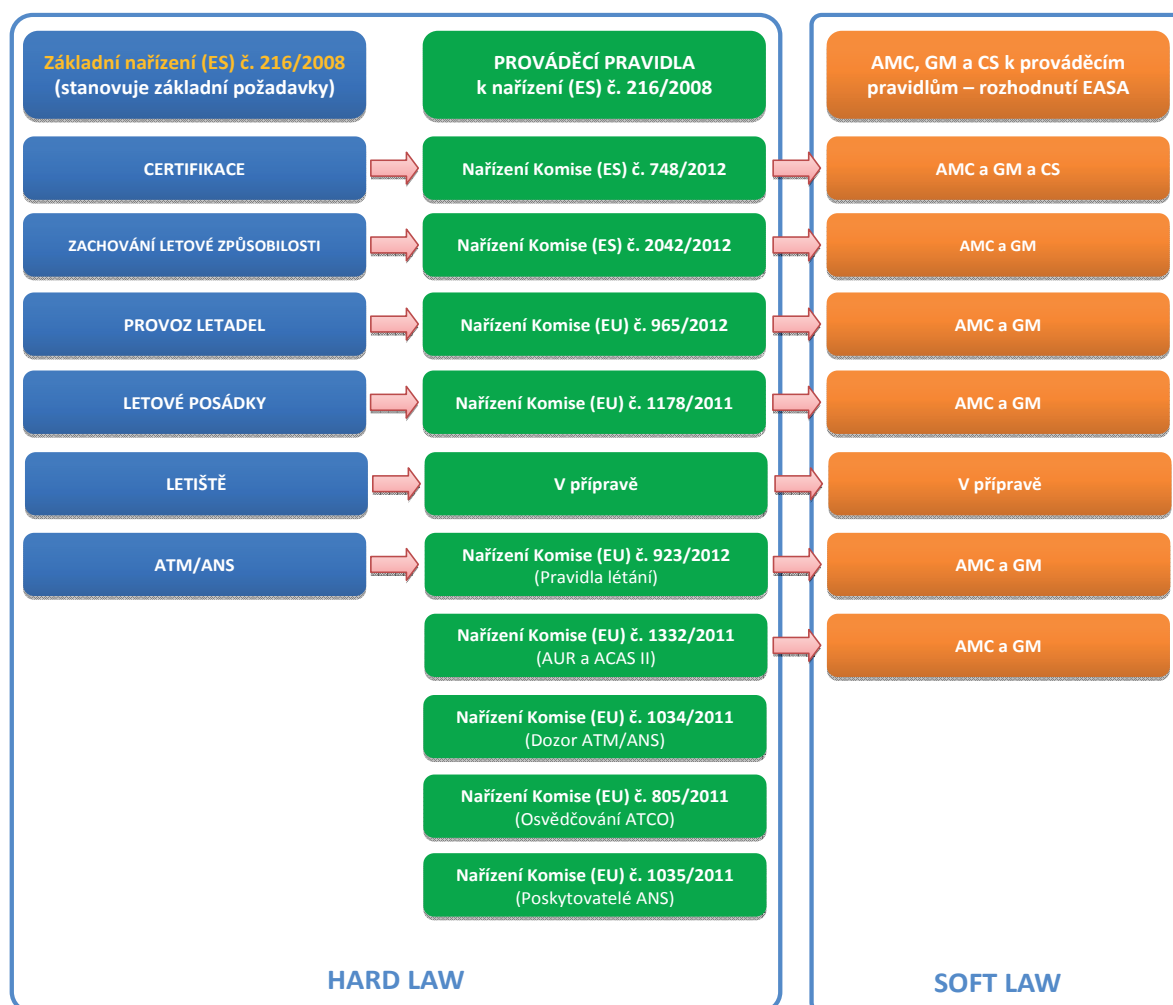
Odbor REG v roce 2013 posoudil 18 návrhů změn ICAO standardů a doporučených postupů (SARPs) a dokumentů (Doc). Formou novelizace příslušných leteckých předpisů řady L zpracoval celkem 21 schválených změn ICAO a dalších 9 národních změn. V roce 2013 došlo k uveřejnění celkem 27 změn leteckých předpisů řady L a 4 oprav. V návaznosti na uveřejnění ICAO Annexu 19 byl v ČR uveřejněn nový letecký předpis L 19.

Předpisová činnost EASA představuje pro odbor REG každým rokem výzvu jednak z hlediska objemu překládané dokumentace a plánování zdrojů, jednak z pohledu malého časového prostoru pro přípravu českého znění kvůli rychlému nabývání účinnosti dokumentů v řádu dnů po uveřejnění. Předpisová činnost EASA a tedy i ÚCL odpovídá aktuálnímu rozšíření kompetencí EASA a pokrývá prakticky všechny oblasti civilního letectví. V roce 2013 reagoval odbor REG na:

- 26 návrhů změn předpisů v rámci připomínkových řízení organizovaných EASA;
- 12 stanovisek EASA;
- 33 rozhodnutí výkonného ředitele EASA; a
- velké množství dalších dokumentů ve vztahu k bezpečnosti civilního letectví.

Odbor uveřejnil celkem 17 rozhodnutí výkonného ředitele EASA v českém jazyce a zpracoval celkem 9 velmi praktických nástrojů pro lepší orientaci veřejnosti v předpisech EU a EASA – 7 konsolidovaných znění rozhodnutí výkonného ředitele EASA a 2 konsolidovaná znění nařízení.

Aktuální schéma evropského regulačního rámce

Přehled všech certifikačních specifikací (CS) doposud vydaných EASA, včetně změn

EASA - CERTIFIKAČNÍ SPECIFIKACE (CS)				
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ		ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Rozhodnutí (číslo změny)	Účinnost
AMC-20 (Všeobecné přijatelné způsoby průkazu pro letovou způsobilost výrobků, letadlových částí a zařízení)	2003/12/RM	05. 11. 2003	2006/012/R (1) 2007/019/R (2) 2008/004/R (3) 2008/007/R (4) 2009/019/R (5) 2010/003/R (6) 2010/012/R (7) 2011/001/R (8) 2012/014/R (9) 2013/026/R (10) 2013/030/R (11) 2014/001/R (12)	29. 12. 2006 26. 12. 2007 02. 05. 2008 05. 09. 2008 23. 12. 2009 26. 07. 2010 23. 12. 2010 30. 03. 2011 24. 09. 2012 01. 01. 2014 01. 01. 2014 09. 02. 2014

CS-22 (Kluzáky a motorové kluzáky)	2003/13/RM	14. 11. 2003	2008/008/R (1) 2009/009/R (2)	01. 10. 2008 05. 03. 2009
CS-23 (Letouny kategorie normální, cvičná, akrobatická a pro sběrnou dopravu) * Oprava, kterou bylo nahrazeno 2010/007/R	2003/14/RM	14. 11. 2003	2009/001/R (1) 2010/007/R (2) 2010/008/R (2)* 2012/012/R (3)	12. 02. 2009 09. 09. 2010 28. 09. 2010 20. 07. 2010
CS-25 (Velké letouny) ¹ Uvedené rozhodnutí nemění požadavky CS-25.	2003/02/RM	17. 10. 2003	2005/006/R (1) 2006/005/R (2) 2007/010/R (3) 2007/020/R (4) 2008/006/R (5) 2008/014/R ¹ 2009/010/R (6) 2009/013/R (7) 2009/017/R (8) 2010/005/R (9) 2010/013/R (10) 2011/004/R (11) 2012/001/R ¹ 2012/008/R (12) 2013/010/R (13) 2013/033/R (14)	12. 12. 2005 02. 10. 2006 19. 09. 2007 27. 12. 2007 05. 09. 2008 18. 12. 2008 06. 07. 2009 21. 10. 2009 18. 12. 2009 12. 08. 2010 23. 12. 2010 04. 07. 2011 03. 02. 2012 13. 07. 2012 14. 06. 2013 20. 12. 2013
CS-27 (Malá rotorová letadla)	2003/15/RM	14. 11. 2003	2007/013/R (1) 2008/009/R (2) 2012/021/R (3)	30. 11. 2007 17. 11. 2008 20. 12. 2012
CS-29 (Velká rotorová letadla)	2003/16/RM	14. 11. 2003	2007/014/R (1) 2008/010/R (2) 2012/022/R (3)	30. 11. 2007 17. 11. 2008 20. 12. 2012
CS-31HB (Horkovzdušné balóny)	2009/005/R	05. 03. 2009	2011/013/R (1)	12. 12. 2011
CS-31GB (Volné plynové balóny)	2011/012/R	12. 12. 2011		
CS-31TGB (Upoutané plynové balóny)	2013/011/R	05. 07. 2013		
CS-34 (Emise letadlových motorů a únik paliva)	2003/03/RM	17. 10. 2003	2013/002/R (1)	29. 01. 2013
CS-36 (Hluk letadel)	2003/04/RM	17. 10. 2003	2007/007/R (1) 2009/012/R (2) 2013/003/R (3)	03. 04. 2007 07. 09. 2009 29. 01. 2013
CS-APU (Pomocné energetické jednotky)	2003/05/RM	17. 10. 2003		

sekce letových standardů

EASA - CERTIFIKAČNÍ SPECIFIKACE (CS)				
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ		ZMĚNY	
	Označení	Účinnost	Označení (číslo změny)	Účinnost
CS-AWO (Provoz za každého počasí)	2003/06/RM	17. 10. 2003		
CS-Definice (Definice a zkratky)	2003/11/RM	05. 11. 2003	2007/016/R (1) 2010/014/R (2)	14. 12. 2007 23. 12. 2010
CS-E (Motory)	2003/09/RM	24. 10. 2003	2007/015/R (1) 2009/018/R (2) 2010/015/R (3)	03. 12. 2007 18. 12. 2009 23. 12. 2010
CS-ETSO (Evropské technické a normalizační příkazy)	2003/10/RM	24. 10. 2003	2006/004/R (1) 2007/017/R (2) 2008/012/R (3) 2009/014/R (4) 2009/015/R (5) 2010/010/R (6) 2012/009/R (7) 2013/012/R (8)	18. 07. 2006 25. 12. 2007 28. 11. 2008 21. 10. 2009 08. 12. 2009 21. 12. 2010 05. 07. 2012 12. 07. 2013
CS-FSTD(A) (Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace pro letouny)	2012/010/R	11. 07. 2012		
CS-FSTD(H) (Zařízení pro výcvik pomocí letové simulace pro vrtulníky)	2012/011/R	03. 07. 2012		
CS-P (Vrtule)	2003/07/RM	24. 10. 2003	2006/009/R (1)	16. 11. 2006
CS-VLA (Velmi lehké letouny)	2003/18/RM	14. 11. 2003	2009/003/R (1)	05. 03. 2009
CS-VLR (Velmi lehká rotorová letadla)	2003/17/RM	14. 11. 2003	2008/011/R (1)	17. 11. 2008
CS-LSA (Lehké sportovní letouny)	2011/005/R	04. 07. 2011	2013/015/R (1)	30. 07. 2013
CS-ACNS (CS pro palubní komunikační, navigační a přehledové systémy)	2013/031/R	01. 01. 2014		
CS-FTL.1 (CS a GM k Příloze III (Část-ORO) – CAT (letouny) pravidelný i nepravidelný provoz)	2014/002/R	10. 02. 2014		
CS-MMEL (CS pro Základní seznam minimálního vybavení)	2014/004/R	31. 01. 2014		
CS-GEN-MMEL (CS pro obecný MMEL – letadla jiná než složité motorové letouny)	2014/005/R	31. 01. 2014		
CS-CCD (CS – údaje pro palubní průvodčí (OSD))	2014/006/R	31. 01. 2014		
CS-FCD (CS – údaje pro letové posádky (OSD))	2014/008/R	31. 01. 2014		

Přehled všech přijatelných způsobů průkazu (AMC) a poradenských materiálů (GM) vydaných EASA, včetně změn

EASA – PŘIJATELNÉ ZPŮSOBY PRŮKAZU A PORADENSKÝ MATERIÁL (AMC a GM)					
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ			ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Příloha	Rozhodnutí	Účinnost
AMC a GM k nařízení Komise (ES) č. 748/2012 , kterým se stanoví prováděcí pravidla pro certifikaci letové způsobilosti letadel a souvisejících výrobků, letadlových částí a zařízení a certifikaci ochrany životního prostředí, jakož i pro certifikaci projekčních a výrobních organizací	2012/020/R	30. 10. 2012	Část-21	2013/001/R	29. 01. 2013
				2014/007/R	31. 01. 2014
AMC a GM k nařízení Komise (ES) č. 2042/2003 pro zachování letové způsobilosti letadel a leteckých výrobků, letadlových částí a zařízení a schvalování organizací a personálu zapojených do těchto úkolů	2003/19/RM	24. 11. 2003	Část-M	2006/011/R	25. 12. 2006
				2006/014/R	27. 12. 2006
Poznámky: ¹ Uvedené rozhodnutí nemění AMC a GM k Části-M. * Tato rozhodnutí mění pouze Dodatek 1 (Typové kvalifikace na letadlo) k AMC a GM k Části-66.			Část-145	2007/001/R	20. 03. 2007
				2008/013/R	19. 12. 2008
			Část-66	2009/006/R	31. 03. 2009
				2010/002/R	05. 05. 2010
			Část-147	2010/006/R	07. 09. 2010
				2011/002/R	19. 04. 2011 ¹
				2012/004/R	01. 08. 2012
				2013/005/R	29. 03. 2013
				2013/025/R	20. 09. 2013
				2013/034/R	21. 12. 2013
				2006/011/R	25. 12. 2006
				2007/002/R	31. 03. 2009
				2009/007/R	05. 05. 2010
				2010/002/R	21. 12. 2010
				2010/006/R	07. 09. 2010
				2011/011/R	05. 12. 2011
				2012/004/R	01. 08. 2012
				2005/007/R	19. 12. 2005
				2007/003/R	20. 03. 2007
				2007/009/R*	02. 05. 2007
				2007/018/R	25. 12. 2007
				2008/003/R*	18. 07. 2008
				2009/008/R	31. 03. 2009
				2009/016/R	08. 12. 2009
				2010/002/R	05. 05. 2010
				2010/011/R*	21. 12. 2010
				2011/003/R*	16. 05. 2011
				2011/008/R*	24. 11. 2011
				2012/004/R	01. 08. 2012
				2013/024/R*	10. 09. 2013
				2006/001/R	16. 05. 2006
				2010/002/R	05. 05. 2010
				2012/004/R	01. 08. 2012

sekce letových standardů

EASA – PŘIJATELNÉ ZPŮSOBY PRŮKAZU A PORADENSKÝ MATERIÁL (AMC a GM)					
NÁZEV	PRVNÍ VYDÁNÍ			ZMĚNY	
	Rozhodnutí	Účinnost	Příloha	Rozhodnutí	Účinnost
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 1178/2011 , kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se posádek v civilním letectví podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008	2011/015/R	22. 12. 2011	Část-MED		
	2011/016/R	22. 12. 2011	Část-FCL		
	2012/005/R	20. 04. 2012	Část-CC		
	2012/006/R	20. 04. 2012	Část-ARA	2013/006/R	23. 04. 2013
	2012/007/R	20. 04. 2012	Část-ORA	2013/008/R	23. 04. 2013
AMC a GM k nařízení Komise (EU) č. 965/2012 ze dne 5. října 2012, kterým se stanoví technické požadavky a správní postupy týkající se letového provozu podle nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 216/2008.	2012/015/R	25. 10. 2012	Část-DEF	2013/017/R	23. 08. 2013
	2012/016/R	25. 10. 2012	Část-ARO	2013/007/R	23. 04. 2013
				2013/018/R	23. 08. 2013
				2013/019/R	23. 08. 2013
	2012/017/R	25. 10. 2012	Část-ORO	2013/009/R	23. 04. 2013
				2013/019/R	23. 08. 2013
				2014/003/R	10. 02. 2014
				2014/009/R	31. 1. 2014
2012/018/R	25. 10. 2012	Část-CAT	2013/028/R	09. 12. 2013	
2012/019/R	25. 10. 2012	Část-SPA	2013/020/R	23. 08. 2013	
2013/021/R	23. 08. 2013	Část-NCC			
2013/022/R	23. 08. 2013	Část-NCO			
AMC a GM k Oddílu 2 Přílohy I k nařízení Komise (EU) č. 691/2011 , kterým se stanoví systém sledování výkonnosti letových navigačních služeb a funkcí sítě a mění nařízení (ES) č. 2096/2005, kterým se stanoví společné požadavky pro poskytování letových navigačních služeb (Safety KPIs)	2011/017/R	23. 12. 2011	N/A	2013/032/R	01. 01. 2014
AMC a GM k nařízení (EU) č. 1332/2011 , kterým se stanoví společné požadavky na užívání vzdušného prostoru a provozní postupy pro palubní protisrážkový systém	2012/002/R	15. 03. 2012	Část-ACAS		
AMC a GM k prováděcímu nařízení Komise (EU) č. 923/2012 , kterým se stanoví společná pravidla létání a provozní předpisy týkající se služeb a postupů v oblasti letecké navigace a kterým se mění prováděcí nařízení (ES) č. 1035/2011 a nařízení (ES) č. 1265/2007, (ES) č. 1794/2006, (ES) č. 730/2006, (ES) č. 1033/2006 a (EU) č. 255/2010 (SERA)	2013/013/R	17. 07. 2013	N/A		

Odbor REG se již tradičně angažuje v oblasti odborných korektur textů, mj. i v přímé spolupráci s agenturou EASA a Překladatelským střediskem pro instituce Evropské unie. V roce 2013 zajišťoval pro potřeby centra korektury návrhů vybraných nařízení, poskytoval četné terminologické konzultace a podával podněty k opravám chyb v již uveřejněných dokumentech EU.

Vedle klasické předpisové činnosti EU řeší odbor REG i agendu notifikací technických předpisů EU a postupy notifikace odchylek od celé škály evropských nařízení. V roce 2013 tak byly například řešeny:

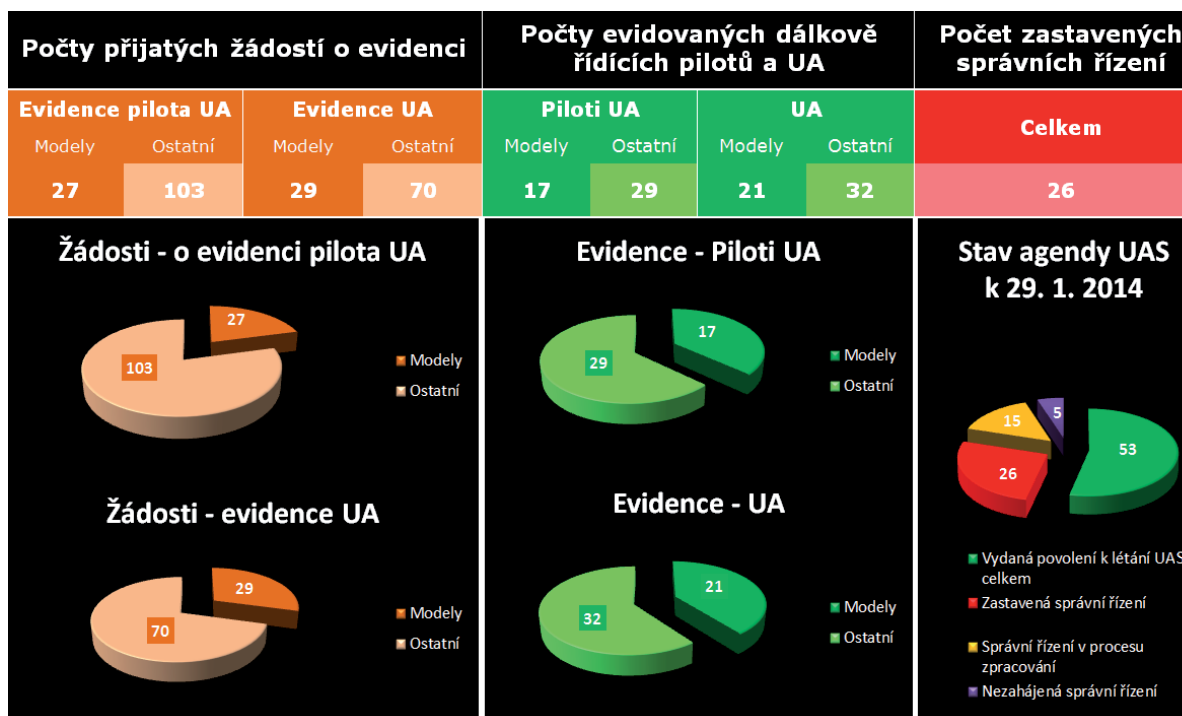
- 4 notifikace technických předpisů;
- 4 notifikace dle čl. 8(2) nařízení EP a Rady (EHS) č. 3922/91;
- 30 notifikací dle čl. 14(4) nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008;
- 1 notifikace dle čl. 14(6) nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008;
- 1 notifikace dle čl. 14(1) nařízení EP a Rady (ES) č. 216/2008;
- 3 notifikace dle čl. 12(2) nařízení (EU) č. 1178/2011, čl. 2(2) nařízení (EU) č. 290/2012 nebo obecně;
- 1 notifikace dle čl. 14(3)(a) a (b) nařízení (ES) č. 29/2009;
- 3 notifikace dle čl. 11(2) nařízení (EU) č. 923/2012;
- 4 notifikace dle čl. 10(2) nařízení (EU) č. 965/2012.

Agenda bezpilotních systémů

Bezpilotní systémy představují komplexní a mimořádně dynamicky se vyvíjející součást civilního letectví, která si dlouhodobě žádá výjimečné pozornosti regulačních orgánů států celého světa. Vedle rostoucích schopností a možností systémů a ambicí na integraci do společného vzdušného prostoru musí regulační rámce operativně reflektovat i provozní rizika a negativa související s integrací.

Rok 2013 byl rokem uplatňování a současného dalšího rozpracování národního regulačního rámce, uvedeného do praxe v březnu 2012. Odbor REG zajišťoval implementaci i veškeré související agendy, včetně agendy správních řízení nebo agendy evidence letadel a pilotů. Kromě postupu pro získání povolení k létání letadel a postupu pro získání souhlasu s provozováním leteckého veřejného vystoupení byly v roce 2013 nově uplatňovány postupy pro získání povolení k provádění leteckých prací a leteckých činností pro vlastní potřebu. Z objemu žádostí veřejnosti je zřejmé, že aktuálně převládá zájem o využití bezpilotních letadel pro činnosti jiné než rekreačně-sportovní. V roce 2013 zpracovával odbor 71 žádostí o evidenci pilota a 51 žádostí o evidenci letadel, vydal 25 povolení k létání a dalších 14 s omezením pilot – žák a vydal 3 souhlasy s pořádáním leteckých veřejných vystoupení.

Evidence bezpilotních letadel a jejich pilotů

Velmi cenných zkušeností s provozem bezpilotních systémů odbor využívá k dalším žádoucím úpravám regulačního rámce a směřování dalšího vývoje problematiky, např. cestou mezirezortní komise pro bezpilotní systémy při Ministerstvu dopravy, kterou ÚCL vede od roku 2011, prostřednictvím aktivního členství ve sdružení leteckých úřadů JARUS nebo prostřednictvím zastoupení ČR při ICAO. Pracovníci odboru se aktivně účastní mnoha jednání, konferencí a pracovních skupin v ČR i v zahraničí a jejich činnost by měla ve střednědobém horizontu vést k vytvoření vhodně regulovaného prostředí pro bezpečné provozování bezpilotních systémů, a to nejen v ČR. Pracovníci odboru formují jak regulační rámec národní, tak předpisové základny jiných států nebo základny mezinárodní, aby při jejich aplikaci nebyl ohrožen ani letový provoz, ani osoby a majetek na zemi. Kromě hlediska bezpečnosti odbor analyzuje i hlediska související s provozem, jako například ochranu před protiprávními činy, ochranu soukromí, ekonomické dopady, ekologické dopady apod. Prioritou pro nejbližší období je další regulační činnost v oblasti komerčního využívání bezpilotních systémů a posilování výkonu státního dozoru.

Agenda vnějších vztahů

Další oblastí činnosti odboru REG je například příprava a zpracování podkladů pro účely zahraničních jednání zástupců ÚCL, zajišťování analýz, prezentací a podkladů pro výměnu informací mezi domácími a zahraničními subjekty, případně koordinace těchto činností, komunikace s veřejností, publikační činnost na webových stránkách Úřadu nebo správa dokumentačního střediska. V dokumentačním středisku odboru REG je umožněn přístup k leteckým předpisům, dokumentům ICAO, národní i evropské legislativě a dalším dokumentům aplikovaným v civilním letectví. Pracovníkům Úřadu jsou zde dále k dispozici přístupy k databázím technických předpisů a norem. S ohledem na priority a využitelné kapacity dále odbor poskytuje kolegům z ÚCL překladatelský servis, zajišťuje odborné korektury dokumentů, informační servis v oblasti předpisového rámce civilního letectví a jeho aktualizace nebo poskytuje školení jiným organizačním celkům ÚCL.

Pracovníci odboru REG v roce 2013 aktivně působili v národních i mezinárodních pracovních skupinách a orgánech. Účastnili se mnoha praktických seminářů a konferencí a výstupy z nich prezentovali nejen v rámci státní správy, ale také letecké veřejnosti. Jako zástupci ÚCL například působili v poradních orgánech RAG a TAG pro předpisovou činnost EASA. Pracovníci odboru REG jsou také mj. poradcem zastoupení ÚCL ve správní radě EASA, národním koordinátorem (NCMC) programu auditů ICAO, kontaktní osobou pro projekt EASA – International Cooperation Forum, pro oblast výcviku EASA, pro překlady a korektury dokumentů EU a EASA, národním koordinátorem normalizační inspekce a standardizační činnosti EASA, pro problematiku Evropského plánu bezpečnosti letectví (EASp) a jeho implementaci.

Jednou z prioritních činností odboru REG, která nesouvisí vždy pouze s problematikou předpisů, je informování letecké veřejnosti formou webových stránek ÚCL, a to ve vhodném rozsahu a především přehlednou a jasnou formou. Webových stránek využívá odbor REG standardně pro účely veřejných připomínkových řízení k návrhům předpisů, čímž se proces přípravy předpisů stal maximálně transparentním, umožňujícím oslovit nejširší spektrum dotčených subjektů. Funkci šéfredaktora webových stránek zajišťuje již dlouhodobě pracovník REG.

Úřad pro civilní letectví

Letiště Ruzyně | tel.: 225 421 111 | e-mail: podatelna@caa.cz
160 08 Praha 6 | fax: 220 561 823 | www.caa.cz